

II. ATALA BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOKO TOKI ADMINISTRAZIOA

Bermeoko Udala

Behin betiko onestea Bizikidetza arautzen duen udal Ordenantzaren aldaketa

Jendaurreko epean erreklamaziorik aurkeztu ez denez, behin betiko bihurtzen da 2022ko uztailaren 29ko Osoko Bilkurak Bizikidetza arautzen duen udal ordenantzaren aldaketa hasiera batean onartutako erabakia. Ordenantzaren testu osoa argitaratuko da, denek horren berri izan dezaten eta Toki-araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 70.2 artikuluan xedatutakoa betetzeko.

Bermeon, 2022ko irailaren 30ean. — Alkatea, Aritz Abaroa Cantuariense

BIZIKIDETZA UDAL ARAUA**I. TITULUA****XEDAPEN OROKORRAK****I. KAPITULUA****HELBURUA, LEGE OINARRIAK ETA APLIKAZINO EREMUA****Zioen azalpena**

Bizikidetzaren udal araudiaren helburua da espazio publikoa bizikidetasun eta elkarbizitarako espazio bezala zaintzea. Bertan pertsona guztiek askatasunez garatu ahal izango dituzte aske-zirkulazioko jarduerak (aisialdikoak, topaketakoak...), beti ere errespetatuz gainerakoen duintasuna, eskubideak, adierazpen aniztasuna eta bizitzeko era ezberdinak.

Egun arautu gabe eta herritar guztion arteko elkarbizitza bermatzeko hainbat jarrera arautzen dira Bizikidetzaren udal araudian. Aztertu diren beste gai asko, ez dira araudi honetan barneratu, beste araudi batzuetan jasota daudelako eta, beraz, araututa daudelako.

Horrela, bizikidetasunean eragina izan dezaketen egoerei aurre egiteko tresna eraginkorra izan nahi du Araudi honek. Egoera berriei erantzun demokratiko eta orekatua eman nahi da Araudi honen bitartez. Horretarako oinarritzkoa da espazio publikoetan aske jokatzeko guztiok dugun eskubidea onartzea. Aldi berean, askatasunarekiko, duintasunarekiko eta gainerakoei onartutako eskubideekiko bizikidetasun eta errespetuaren betebeharrak zehatzak guztiok onartu behar ditugu. Halaber espazio publikoa baldintza egokietan mantendu behar da.

Bermeo kale, eraikin, parke eta enparantzekin osatuta dago. Horiek antolatuta daude herritarrek erabili ahal izateko. Izan be, herritarrak dira herria sostengatzen eta forma ematen diotenak, bai aipatutako elementuak erabiltzen dituztenean eta bai elkarbizitzarako harremanen garapenean.

Hortaz, Bermeo hobetzen da, alde batetik, bere elementu fisikoak hobetuz, baina, beste alde batetik, gizalegezko portaerazko jarraibideak hobetuz. Horrela, herritarren elkarbizitza hobetuko da eta, azken finean, Bermeo hobeago bat eraikiko da berton bizi garenentzat eta bisitatzen gaituztenentzat.

Gizalegezko portaerazko jarraibideak pertsona guztien askatasuna bermatu behar dute, muga besteenganako errespetua izanik. Herritarrek herriko espazio publikoak erabiltzeko eskubidea dute eta bere askatasunean errespetatuak izan behar dira. Eskubide hori gizatasunarekin erabili behar da eta bere mugak honakoak dira: ondasun publikoen erabileraren xedapenak eta pertsona eta ondasunak errespetatzeko betebeharrak.

Inork ezin du bere jarrerarekin gainerako pertsonen eskubideak kaltetu edo mesprezatu, ezta ere baloreak erosotu eta elkarbizitzako arauak mindu.

Gizalegezkoak ez diren portaerak, nahiz eta gutxienekoak izan, guztionak diren ondareak eta espazioak kaltetzeaz gain, elkarbizitzaren kontrako eraso bat dira. Horrez gain, bere eskubideak eta betebeharrak gizalegez bere gain hartzen duten herritarren ganako errespetu falta bat dira.

Bestalde, gizalegezkoak ez diren portaeren ondorioz, diru publiko kantitate handiak bideratu behar dira, ondareen garbitasun, mantentze, konpontze eta berritze lanetara, diru hori beste gauza baterako erabili ahal denean. Horregatik, gure herriko ondare eta espazio publikoak errespetatzeak diru publikoaren kudeaketa hobetzen du. Horrela, baliabide gehiago arrazionaltasunarekin erabili daitezke lehentasunetara bideratuz.

Duda barik, fenomeno horien sustraiak konplexuak dira eta udal arlotik at daude, izan be, arazo sozial, familiar eta hezkuntzarekin zerikusia dute, eta udal erakundeek legalki ezin dute bakarrik aurre egin, nahiz eta, paradoxikoki, horien ondorioak udal erakundeen eskuduntzen arloan ematen diren.

Horregatik, historikoki Udalen eskuduntzak gizalegezkoak ez diren jarretatik eratorritako efektu horiek zuzentzera bideratu izan dira. Bermeoko Udalak materia hau arautu du, baina ezin izan du bere osotasunean egin, arlo batzuetan lege-gaikuntza falta dela eta.

Bizikidetzaren udal araudi honek gizalegezko portaerak arautzera bideratuta dago eta lehengo araudietan jasotzen ez diren materia berriak hartzen ditu. Hain zuzen ere, araudi berri honek gizalegezko portaerak arautuko dituenek, beharrezkoa da funtsezkoak diren hiru oinarri elkartzea: prebentzioa, gizalegezkoak ez diren portaeren zigorra eta horrek egiten dituztenen errehabilitazioa. Elementu guzti horien jokoak elkarbizitzaren kontrako portaerak ongi gobernatzea bilatzen du.

Bizikidetzaren udal araudiaren helburua da gizalegezko portaerak eta balioak bultzatzea, hain zuzen ere, elkarbizitza aztoratzen duten ekintzak saihesteko bitarteko bezala. Zalantzarik gabe, gizalegezko kontzientzia positiboa bultzatzea erabili beharreko lehenengo bitartekoa izan behar da gizartearen kontrako ekintzak ekiditzeko.

Horrez gain, testu honen helburua da ondare eta espazio publikoak babestea eta, herritarren arteko elkarbizitza bermatzeko helburuarekin, gizalegezkoak ez diren portaeren gaitzespena arautzen da.

1. artikulua. — Ordenantzearen helburua

1. Herriko espazio publikoak bizikidetzarako eta gizalegezko portaerak izateko gune modura babestea da Ordenantza honen helburua. Persona guztiek askatasunean garatu ahal izango dabez espazio publiko honeetan euren jarduerak: askatasunez ibili, alkartu, egon, astialdiaz gozatu, eta guzti hori, ganerako persona guztien duintasunari eta eskubideei errespetu osoa gordez. Bermeo gune kolektibo bat da eta persona guztiek daukie euren baldintzak aurkitzeko eskubidea, persona modura garatzekoa, bai politikoki zein sozialki, inguruko baldintzarik egokienetan. Horrek esan gura dau baita, askatasunez, alkarri zor deusagun errespetuaz eta tolerantziaz jokatu behar dogula.

2. Espazio publikoan bizikidetzatza eta gizalegezko portaerea sustatzera bideratutako neurri batzuk arautzen dauz Ordenantza honek. Zigortu egiten dauz bai herritarren arteko bizikidetzatza nahastau, nahiz espazio publikoan dagozan ondasunak apurtzen edo narriatzen saiatzen diranak. Honelako kasuetan esku-hartze berariazko neurriak aurreikusten dira.

3. Izakera orokorreko erabilera komunek lehentasuna izango dabe beste erabilera batzuen ganetik, nahiz eta azken honeek be harmonizau eta posible egiteko ahaleginak egingo diran, ezinbestekoak gertatzen diranean interes pribaduak mantentzeko eta kalte handirik eragiten ez badeutsie interes publikoari.

2. artikulua. — Lege oinarriak

1. 7/1985 Legea, apirilaren 3koa, Toki-araubidearen oinarriak arautzen dauzenaren 139 eta hurrengo artikuluetan ahalmena emoten jake udalerriari arau-hausteak eta zehapenak tipifiketako, bizikidetzatza hartu-emonak antolatze aldera.

2. Aurreko atalean ezarritakoa ulertu behar da, Bermeoko Udalari toki-araubidearen araudi orokorrak eta sektoreko legedi aplikagarriak emondako beste eskumen eta funtzinoen kalte barik.

3. artikulua. — Aplikazino eremu objektiboa

1. Ordenantza hau Bermeoko udalerrri guztian aplikauko da.

2. Batez be, Ordenantza hau aplikagarria izango da herriaren espazio publiko guztietan: kaleak, bideak, espaloiak, plazak, etorbideak, pasealekuak, pasabideak, bulebarak, parkeak, lorategiak eta ganerako gune berdeak edo basokoak, zubiak, tunelak eta lurpeko pasabideak, aparkalekuak, iturriak eta urtegiak, eraikin publikoak eta udalaren jaubetzako zerbitzu edo erabilera publikoko espazio guztiak, eraikuntzak, instalazinoak, uri-altzariak eta beste ondasun guztiak eta euretan kokatutako udal jabari publikoko elementuak.

3. Aldi berean, Ordenantza hau aplikagarria izango da udalarenetatik kanpoko beste administrazio edo erakunde nahiz enpresa publiko edo pribaduren jaubetzako zerbitzu publiko zein pribaduko eraikin, instalazio, ibilgailu edo elementuetan, esate baterako, garraiorako ibilgailuak, markesina edo aterpeak, autobus, tren edo autokarren geltokiak, hesiak, trafiko seinaleak, kontainerrak, eta beste honeelakoak. Kasuan kasuko, udalak hitzarmen bereziak egitea bultzatuko dau espazio, eraikuntza, instalazio, ibilgailu edo elementu horreen jaubeakaz, udalaren esku-hartzeak beharrezkoa dauen estaldura juridikoa izan daian.

4. Era berean, Ordenantza hau Bermeoko itsasaldeari be aplikauko jako eta portu aldeari udalaren eskumenekoak diran eremu eta gaitan, legedi aplikagarria kontuan izanda, edota hitzarmen edo ordezkotasun erabagi kasuetan.

5. Titulartasun pribaduko espazio, eraikuntza, instalazio eta ondasunetan be aplikauko da Ordenantza hau, aurreko ataletan azaldutako espazio, instalazio edo elementuetan bizikidetzeari eta gizalegeari txarrerako eragin leikioen portaerak edo jarduerak garatzen diranean euron, baita kontu ezak edo jaubeen edo errentadoreen aldetik mantentze desegokiak txarrerako eraginak sortu leikiezanean espazio publikoan bizikidetzeari edo gizalegeari begirata.

4. artikulua. — Aplikazio eremu subjektiboa

1. Bermeoko udalerrian dagozan persona guztiei aplikauko jake Ordenantzea, bardin izanda zelako egoera juridiko-administratibo zehatzean dagozan.

2. Adin txikikoen jarreretan be aplikagarria izango da Ordenantzea, honen artikuluetan zein beste araudi juridikoetan ezarri eta aurreikusten diran xedapen eta ondorioakaz. Espresuki holan aurreikusten diran kasuetan, gurasoek, tutoreek edo zaintzaileek be hartu ahal izango dira adin txikikoek egindako arau-hausteen erantzule modura. Hareen aldetik iruzurra, errua edo ardurabakotasuna egon dala egiaztetan danean, adin txikikoarenaganako kontu ez hutsa be, barruan dala.

3. Era berean, Ordenantzan holan espresuki aurreikusten diran kasuetan, 9. artikuluan xedatzen diran ikuskizun publikoen antolatzaileentzako be aplikagarria izango da.

II. KAPITULUA

HERRITARREN ARTEKO BIZIKIDETZA ETA GIZALEGEAREN PRINTZPIO OROKORRAK

5. artikulua. — Bizikidetzeta eta gizalegeko betebehara orokorra

1. Udal Ordenantza honetatik zein beste edozeinetatik edo ganerako araubide juridiko aplikagarritik eratorritako betebeharren kalte barik, herrian dagozan persona guztiek, bardin da zein titulu edo egoeretan dagozan nahiz zein egoera juridiko administratibotan egon, Ordenantza honetan aurreikusten diran portaera arauak bete beharko dabez, espazio publikoan gorde behar dan bizikidetzearen oinarritzko bide lez.

2. Inork ezin izango dau, bere portaereagaz gitxietsi edo kaltetu beste persona guztien eskubideak ezta eraso euren duintasunari ezta ekiteko askatasunari. Inork ezin izango dau euki portaera gehiegizkorik, bidebakorik, baztertailerik, indarkeria fisikoa erakusten dauenik, ez bortxatze moralik ez psikologikorik ezta beste edozein moztatakorik.

3. Herritarren arteko bizikidetzeta betebehara oinarritzkoa da. Errespetuz, arretaz, estimazinoz eta alkartasun bereziaz hartu behar dogu alkar, eta batez be, bakotxaren egoera personal, sozial edo beste edozein moztatakoagaitik beharrianik handiena daben personak.

4. Persona guztiek erabili beharko dabez herriko espazio publikoak, zerbitzuak, instalazioak, uri-altzariak eta eurretan dagozan elementu guztiak era egokian, euren ezaugarriak, helburuak eta zertarako eginak izan diran kontuan hartuta eta beste persona guztiei honeek elementu danak erabilteko eta eurretaz gozatzeko eskubidea errespetata.

5. Titulartasun pribaduko higiezin, eraikin, eraikuntza, instalazio, ibilgailu eta beste ondasun guztien jaubeek behartuta dagoz, ondasun honeetatik eragin leikiezan portaera eta jarduerak beharrezkoa ez dan nekerik ez eragiten ganerako persona guztiengan.

6. Bermeon dagozan persona guztiek udal aginteari edo bere agenteei lagundu behar deusez herritarren arteko bizikidetzeari aztoratu, hausi edo kaltetzen daben portaerak errotik aldentzeko.

III. KAPITULUA

BIDE PUBLIKOAN EKITALDIAK ANTOLATU ETA BAIMENTZEA

6. artikulua

1. Espazio publikoetan egiten diran ekitaldi eta jarduerak guztiak aurretiaz baimenduta egon beharko dira.

Bide publikoan egiteko diran ekitaldien antolatzaileek jagoken eskaria aurkeztu beharko dabe 21 egun lehenago, gixienez, burutuko diran ekintzei buruzko informazioa erantsiz. Ekitaldia noiz hasiko dan eta noiz amaituko azalduz, non burutuko dan, izango dauen ibilbidea eta persona arduradunaren nortasuna eta beragaz zelan kontaktatu. Ekitaldi edo jarduerak horrek zarata gogaikarriak sortuko baleuz, Bermeoko Zaraten eta Dardaren aurkako Araudiak finkatutakoa bete beharko dabe, batez be 21. artikulutik 26. artikulura finkatutakoa (baimen bereziak, ordutegiak, baimendutako mailak, etab.)

2. Bide publikoan egiteko diran ekitaldietako antolatzaileek personaren eta ondasunen segurtasuna bermatu beharko dabe. Horretarako, kasu bakoitzarako jagokon organo eskudunak ezarritako segurtasunezko baldintza orokorrak eta autobabeserako baldintzak bete beharko dabez. Egoerak holan gomendatzen dauenean, udalak fidantza bat ipintea eskatu leikie antolatzaileei edota aseguru poliza bat sinatu daiela agindu, gertatu leikezan kalteei aurre egiteko.

3. Udal aginteagaz alkarlanean aritzeko ekitaldi publikoen antolatzaileek zaindu beharko dabe erabilitako espazio publikoak ez zikintzea eta euren uri-elementu arkitektonikoak ez hondatzea. Derrigortuta egongo dira ezelako kalterik gertatu ezker, konpon-tzen, lehengotara ekarten eta garbiten.

4. Ekitaldietako antolatzaileek erabilitako espazioan ikuspegiaren degradazioa eragiten dabezan portaerak ekidin beharko dabez. Honelako ekitaldietan haregaitik edo horregaitik artikulua honen lehen atalean azalduetako portaerak gertatzen badira, antolatzaileek beharrezkoak diran neurriak hartu beharko dabez.

Aurreko ataletan ezarritakoa bete ezean, huts-egite LARRIA egin dala ulertuko da.

5. Bide publikoan baimendu bako ekintzak antolatzen badira, edo ezarritako baldintzak beteten ez badira bertan, ekintza horretako antolatzaileen erantzukizuna izango dira bai ekintzea bertan behera iztetik eratorritako ondorioak zein hori dala eta tramitauko diran zigor espedienteak be.

6. Galazota geratuko da baimendu bako edozein moztetako jarduerarik burutzea espazio publikoan.

7. artikulua

Udalak ez dau baimenik emongo jai, musikazko, kultura, kirolezko edo beste edozein moztetako ekitaldirik egiteko, eurretara joango dan ikus-entzule kopurua, espazio publikoaren beraren ezaugarriak edo behar dan moduan egiaztatu edo arrazoitutako egoerakaitik arriskuan ipini badaitekez segurtasuna, bizikidetzeari edo gizalegea. Kasu honeetan, posible dan bakoitzean, udalak antolatzaileei beste areto alternatibo batzuk eskainiko deusez ekitaldia burutu ahal izateko.

8. artikulua

Konstituzinoaren 21. artikulua onartzen dauen batzeko eta manifestatzeko oinarrizko eskubidea burutzea eskatzen danean, garagarriaren 15eko 9/1983 Lege Organikoaren 9.2 artikulua ezarritakoari jarraituz, udalak beharrezkoa dan txosten arrazoitua

emongo dau, eta bertan jasoko da, hala beharrezkoa balitz, ekitaldi edo ekintza hau bere antolatzaileek kokatutako espazio publikoan zergaitik ez litzatekeen egokia egitea. Txosten horren arabera, gobernuko aginte eskudunak jagokon hartu beharreko erabagia hartuko leuke.

II. TITULUA

ESPazio PUBLIKOAN IZAN BEHARREKO PORTAERA ARAUAK

I. KAPITULUA

PERSONENAK

9. artikulua

1. Galazota geratzen dira, personen duintasuna gitxiesten daben portaerak, baita jarrera lizun eta exhibizionistak, edozein portaera baztertzaille, bardin izaera xenofoboa izan, zein arrazista, sexista edo homofoboa edo beste edozein eratakoa, ezaugarri personal edo sozialaren aurkakoa; egitez, idatziz zein ahoz; irainak jaurtiz, barre eginez, nahita gogait eginez, bortxa fisiko edo psikikoaz, eraso eginez, edo beste edozein jarrera iraingarri eta jazarpenak burutuz.

2. Bereziki galazota geratzen dira goian aitaturako jarrerak adin nagusiko personei zuzenduta dagozanean, adin txikikoei, edo ezintasunen bat daukien personei.

Artikulu honetan ezarritakoa ez betetea huts-egite Oso Larritzat hartuko da.

10. artikulua.— *Beharrian fisiologikoak*

1. Beharrian fisiologikoak (txiza, kaka egitea, etab.) Ordenantza honetan azaldu-tako guneetan eta bere aplikazinoan eremu objektiboetan egitea galazota egongo da. Horretarako ipinita dagozan instalazio edo elementuak erabili behar dira beharrian horreek asetzeko.

2. Aurreko atalean azaldu-tako jarrera persona asko dabilen lekuetan, adin txiki-koak dabilzanetan edo sailkatutako zein babestutako monumentu edo eraikinetan buru-tzen diranean, huts-egite Larritzat hartuko dira.

11. artikulua

Edari-ontzi guztiak jagokezan kontainerretara bota behar dira, edo, kasuak halan es-katuta, espazio publikoan kokatuta dagozan paperontzietara. Galazota geratzen da lu-rrera botetea edo bide publikoan iztea latak, botilak, edontziak zein beste edozein gauza. Atal honetan ezarritako jarrera arau-hauste arintzat hartuko da, egitateak arau-hauste larriagoa suposetan ez dauen bitartean.

12. artikulua.— *Drogen eta edari alkoholunen kontsumoa. Edariak taldean kontsu-mitzea. Arma eta tresna arriskutsuak*

1. Drogen eta edari alkoholunen kontsumoa, zein arma eta tresna arriskutsuak al-dean eramatea eta erabiltzea, arlo horretan indarrean dagoen legerian jasotako arauen arabera izango da.

2. Udaltzaingoak berehala konfiskatuko ditu drogak, substantzia estupefazianteak, psikotropikoak eta arma eta tresna arriskutsuak.

3. Tabakoa erretzeari dagokionez, erabat debekatuta dago udalaren egoitza guztie-tan erretzea, kanpoaldean edo horretarako prestatuta daudenetan izan ezik. Leku horiek ez balira mugatuta egongo, egoitza horietan erretzea debekatuta egongo da.

4. Taldean edatea debekatuta egongo da, horrek eragozpenik sortuko balu eta bes-te erabiltzaille batzuei gune publiko horietaz gozatzea galaraziko balie.

Artikulu honetan ezarritakoa ez betetea huts-egite Oso Larritzat hartuko da.

13. artikulua.— Adin txikikoen alkohol-dun edarien konsumoa

1. Euskal Autonomia Erkidegoko drogodependentzia arloko aurre-hartze, laguntza eta gizarteratzerako bagilaren 25eko 18/1998 Legeak ezarritakoaren kalte barik, eta lege honegaz bat etorruta, galazota geratzen da, 18 urtetik beherako pertsonen alkohol-dun edariak saldu edo emotea.

Debeku hori ez batetea lege-hauste larri edo oso larritzat hartuko da, osasunarentzat eragiten dauen kaltearen arabera.

2. Aurreko artikuluetan jasotako kasuetan, aginteko agenteek kautelazko neurri modura erretiratu egingo dabez eta konfiskatu edariak, ontziak, eta debekupean dagozan beste elementu guztiak, materialak eta erabilitako tresnak. Konfiskatu diran alkohol-dun edari eta janariak desegin egin daitezke berehala, osasun eta higiene arazoak bide dirala.

3. Legea hausi dabenean adin txikikoak badira, beharrezko izapideak burutuko dira euren guraso, tutore edo zaintzaileei emoteko gertatutakoaren barri eta egiaztatu Ordenantza honetan aurreikusitako egoeren intzidentziarik emon danentz.

II. KAPITULUA**HERRITARREN BIZIKIDETZEA AZTORATZEN DABEZAN PORTAERAK****14. artikulua**

1. Herritar guztiek bete beharko dabez larrialdi egoeratan, klimatologiak eragindako edo beste honelakoetan, bide publikoan aginteak eta bere agenteek ezarritako neurri murriztaileak, pertsonen eta ondasunen segurtasuna babesteko izango dira neurriok eta.

2. Segurtasuna gordeteko hondartzetan eta batez be itsasoko jardueretan, emoten diran aginduak zehatz mehatz bete beharko dira eta bainu-lekuetako baldintzei buruzko seinaleak errespetatu dira. Holan egin ezean, huts-egite Larritzat hartuko da.

3. Hondamendi kasuetan, Bide publikoan Herritarren Segurtasuna eta Ordena Publikoa mantentzeko agintzen diran neurri murriztaileak herritar guztiek bete beharko dabez.

4. Larrialdiko herritarren erreskate eta segurtasun zerbitzuen parte hartzea eraginik istripuen edo ezbeharren itxurak eta plantak egin ezker, huts-egite Larri modura ulertuko da.

5. Okerreko edo egia ez dan informazioa emonaz egiten diran deiek Larrialdiko herritarren erreskate edo segurtasun zerbitzuak lanean ipini izatea eragiten badabe, huts-egite Larritzat hartuko dira.

15. artikulua

Bide publikoan eta jentea dabilen lekuetan, eraikinetan eta zerbitzu publikoko ibilgailuetan, herritarrek gorde behar daben portaerea herritarren arteko bizikidetza onaren barruan mantendu behar da.

Galazota egongo da bereziki:

1. Herritarren atsedena eta lasaitasuna haustea telebistek, irratiak, altzari mobimentuek, jokoek, abestiek, aldarriak, liskarrek, animaliek (batez be bakarrik itzita dagozalako eta inork ez dauzalako zaintzen), eta abarrek sortutako zaratakaz.
2. Ibilgailuen martxak indartzea zarata nekagarriak sorturik beharrezkoak ez diran abiadak hartzean.
3. Uri barruan turutak edo beste edozein seinale akustiko jotzen ibiltea, ez bada baten bat zapaltzeko edo autoek talka egiteko arrisku larriaz ohartu nahi dala, edo larrialdietako zerbitzu publiko zein pribatuak dirala.
4. Egokiak ez diran erabilera edo okupazioakaitik etxebizitzetan sortutako hasarrakuntzen ondoriozko zaratak. Gorabehera horreek gerta leikez etxean jente lar bizi dalako, txarto zainduta dagoalako etxea, gune komunak okupatu dagozalako edo debekupeko jarduerak geratzen diralako.

III. KAPITULUA

JARDUERENA

16. artikulua. — *Saltzaile ibiltariak*

Merkataritza dendetatik kanpo, ohiz edo noizbehinka, saltzaileek egiten daben merkataritza jarduereta da kale-merkataritza. Postuetan, instalazio desmuntagarrietan edo horrelakoak barik, kalean edo herriko espazio libre eta zabaletan egiten da jarduereta hau.

Azoka, azokatxoetan, egunero eta noizbehinka egingo dira salmenta ibiltari honeek. denboraldiko postu finkoetan, udalaren baimena lortu eta gero; hori barik ezin izango da ezelako salmentarik egin.

Jagokan Udal Ordenantzearen kalte barik, guztiz galazota geratzen da kalean jentearengana joanaz egiten dan salmentea, manta ganean produktuak ipinitakoa edo ibilgailuetan edo kamioi-dendetan egiten dana, dana dala salgaia. Beti be, horretarako berriazko baimena izan ezean.

Agintearen agenteak erretirau egingo dabez kautelazko neurri modura arau-hauste hau burutzeko erabili diran produktuak. Gauza horreei legez jagoken erabilerea emongo jake. Janariak edo ondasun hondagarriak badira, desegin egingo dira eta jagoken erabilera egokia emon.

17. artikulua

Galazota dago baimenik ez daukien saltzaile ibiltariei laguntzea emotea, adibidez, produktuak emonda, agintearen agenteen presentziaz ohartuta, etab. Espazio publikoan baimenduta ez dagoan salmenta ibiltariko produkturik erostea be galazota geratzen da.

18. artikulua

Bide publikoan udalarenak zein udalarenak ez diran obrak egitean, urigintzazko lizentzia bidez onartutako obretako elementu laguntzaileak ipintean, edo horrelakoetan, Bermeoko Udalak lizentzia emotean agindutako baldintzak osotasunean bete behar dira. Baldintza horreek udalaren lizentzian eta baldintza teknikoen orrietan agertzen dira. Horrez gain, beste baldintza honeek be bete beharko dira, ezarrita egon leikezan berriazko beste arauen kalte barik:

- a) Erabilera publikoko espazio libreetarako sarbidea mugatzen daben troka, zanga, aldami, zulo, karga-jasogailu eta holako elementuak seinalatu egin behar dira eta babestu, herritarren segurtasun fisikoa bermatzeko eta oinezkoak ahalik eta errazen eta erosoan ibili daitezkan.
- b) Hesi egonkor eta kendu bakoakaz babestuko dira obra honeek, harri barik, labain egiten dabezan ezta irauli daitekezan egiturak barik. Hesi barruan sartuko da zangen eta lagainen perimetro guztia, erabilten dabezan materialak, makineria eta guztia. 50 cm egongo dira alderik urtenena eta hesiaren artean. Hesien ordez txikotak, sareak, zintak edo horrelako elementurik ezin izango da ipini.
- c) Babesteko elementuak argi gorriakaz iragarri beharko dira. Iluntzen hasten danagaz batera biztu beharko dira argiok, egun argi egin arte.
- d) Obrak oinezkoen ibilbidea hartzen dabenean, 1,50 m.ko gitxieneko pasabide bat ipinita bermatuko da oinezkoak pasau ahal izatea. Espaloiek neurri hori baino gitxiago daukienean, zabalera honetako pasabide bat bermatu beharko da. Metalezko edo horrelako plantxak ipinten badira oinezkoak ibili ahal izateko, plantxa honeen inguruak ezin izango dau zentimetro bi baino gehiago urten espaloien kotatik.
- e) Metro 2,20ko altuereta baino txikiagoa daukien txarrantxakaz jarritako aldamiak, behar dan moduan seinalatu eta babestu beharko dira zoruraino, ibilbidetik luzetara, ondo ikusten ez daben personei handik ibiltea errazteko.
- f) Obra honeei jagokezan kontainer eta zakuak oinezkoen ibilbidetik kanpo ipini behar dira. Ortoedro formakoak ez diranak forma hori hartu beharko dabe babes-elementuak erantsirik zorutik hasita kontainerren goiko alderaino, holan,

ondo ikusten ez dabezan personek detektau egingo dabez handik igarotean. Kontainerraren mugen goitik beherakoa ezetara be ezin izango dabe gainditu materiala isuri eta gero.

- g) Obra guztiek identifikauko dabe euren jaubea, enpresa kontratistea eta, bere kasuan, udal lizentzia emonda daukala, kartel ikusgarri bidez. Aldi berean, obren helburua, hasikera eta amaierako datak eta kontakturako telefonoa be agertu egin beharko da.

1. Galazota geratzen da herritarrei nekea sortu ahal daben orduetan obrak eta konponketak egitea, batez be, gaueko 22:00ak eta goizeko 08:00ak artean. Zapatu, domeka edo jai eguna izanda, galazota egongo da gaueko 22:00ak eta goizeko 09:00ak artean egitea.

2. Galazota geratzen da, behar dan baimena lortu ezean, propagandarako, iragar-teko, abisua emoteko, jostatzeko, etab., edozein soinu-dispositibo erabiltea, zaratak edo dardarak eragitea eta herritarren atsedena oztopatzen dauen beste edozer erabiltea.

3. Era ilegalean lonjak eta beste honelako lokalak erabiltea batzarrak egiteko, jaiak ospatzeko edo behar dan baimen barik beste edozein jarduera gogaikarri edo osasuna-ren kontrakoa garatzea.

4. Baimendu bako jarduerak, zaratak eta nekeak eragiten dabezanak eta herrita-rraren eta oinezkoen lasaitasuna eta atsedena hausten dabenek zigortuak izango dira arau-hauste Larri modura.

5. Etxebizitzen edo Egoitza erabilerako guneak kaltetuz 22:00ak eta 7:30ak bitar-tean nekea eragiten daben jarduerak. Salgaien zamalanetan langileek kontu berezia izan beharko dabe golpe zuzenik ez emoteko, eta bere ibilbidean daroan kargeak darda-rarik edo zaratarik eragin ez daian.

6. Galazota egongo da sua egitea etxebizitzetatik hurre, arriskutsua izan leikelako. Ezin izango da erabili ezta, sugarririk ez sua hartzean emisino toxikoak sortzen dauzan materialik.

7. Aurreko ataletan azaldutako jarrera guztietako erantzule modura etxebizitzen edo lonjetako jaubeak hartuko dira, ez bada errentan emonda daukiezala beste batzuei eta errenta kontratu horreetan espresuki ezarrita dagozala erabilera baldintzak eta bizi-kidetza arauak eta ordenantza honek araututako gizalegezko portaerak. Holan, errenta-dore guztiak arau horreek betetera behartuta egongo lirateke.

8. Beharrezkoa dan baimena aurretiaz lortu ezean ezin izango da inolako urigintza arloko jarduerarik garatu.

19. artikulua

1. Edari eta janarien salmentarako establezimientuek ezin izango dabe eragin go-gaitasun akustikorik auzokideei ez bertatik igaroten diranei. Jardueren zarateari buruzko araudia izango daube aplikagarria.

2. Ostalaritza establezimientuek zabaltzeko eta ixteko ordutegiak bete beharko da-bez, Araudi aplikagarriek eta udal erabagiek ezarritakoak hain zuzen be. Ordutegi ho-neek ez betetea arau-hauste Larri modura hartuko da.

20. artikulua

Espazio publikoetan egiten diran kale-emonaldiak onartuko dira, beti be, ibilbidea era-gozen ez badabe edo bide publikoaren erabilera normala oztopatzen ez bada, 10:00ak eta 22:00ak artean egiten badira eta ikastetxeetatik eta laguntza zentroetatik eta egoitza lagunduetatik hurre ez badagoz.

21. artikulua

Galazota egongo da bide publikoan megafonia erabiltea, baimenduta egon ezean eta ekitaldi zehatzak iragarteko ez bada.

22. artikulua

Alarma sistemaren bat ipinita daukien enpresa, denda, etxebizitza edo ibilgailuetako arduradunek funtzionamentu egoera egokian mantendu beharko dabe beti eta desko-nektau, alarma faltsuagaitik jotzen hasi bada.

Justifikau barik soinu-alarma sistemak jotzen hasten diranean eta nekea eragin auzo-kideengan, arduraduna aurkitu ezin bada, agintearen agenteak ahaleginduko dira alar-mak isilarazoten, beti be, higiezin pribatura sartzea suposatzen ez badau, edo, ibilgai-luen kasuetan, lekuz aldatu eta nekerik eragingo ez dauen nonora eroaten.

23. artikulua

Bide publikoan ibilgailuak bertan behera iztea be galazota egongo da. Bertan behera itzi egin dalako espedientea zabaltzen bada, salatu beharra ekarriko dau beragaz.

24. artikulua.— Berariazko esku-hartzeak

1. Personen duintasunaren aurkako jarrerak zein jarrera baztertzailak emoten di-ranean eta legez kanpoko eta zigor penalekoak izan daitekezanean, agintearen agen-teek jagokon Aginte Judizialaren jakinean ipiniko dabez, Ordenantza honen arabera-ko zehapen espedientea zabaltzearen kalte barik.

2. Ordenantza honetan jasotako kasuetan, agintearen agenteek kautelazko neurri modura erretiratu egingo dabez erabilitako material edo tresnak.

3. Udalak, eskubidea izango dau arau-haustearen ondorioz eragindako kalteak garbitu edo konpontzeko, baina horreek suposatzen dauzan kalte eta galerak persona arduradunak edo arduradunek ordainduta eta egokitu beharko jakezan zigorren kalte barik. Garbiketa eta konponketa horreek eragindako gastuak kobrako dauz udalak eta beharrezkoak liratekeen zigorrak be, ezarriko.

4. Arau-haustea adin txikikoak diranean eta euren kargupean dagozan adin txi-kikoen egitateen erantzukizun zibil subsidiarioa izateaz gain gurasoek, tutoreek edo zaintzaileek, adin txikikoek egindako arau-hausteen erantzule zuzeneko eta solidario modura agertuko dira. Hareen aldetik iruzurra, errua edo ardurabakotasuna egon dala egiaztetan danean, adin txikikoarenganako kontu ez hutsa be, barruan dala.

5. Grafitiak edo pintadak Kode Penalaren 626 artikuluan aurreikusitako ondarearen aurkako arau-haustea diranean, agintearen agenteek eskumendun aginte judizialaren jakinean ipiniko dabez, jagokon zehazpen espedientea zabaltzearen kalte barik.

6. Araua hausi dauen personeari eskatuko deusie materiala erretiretea eta eragin-dako kalteak konpontzea, guzti hori, araua hausi dauelako jagokon zehapen espdien-tea zabaltzearen kalte barik.

7. Arau-haustea espazio publikoan jarduerak garatzeari bajagoko, agintearen agenteek erabilitako gauzak konfiskauko dabez kautelazko neurri modura.

8. Arau-haustea bide publikoan konsumitzea danean, agintearen agenteek edariak, ontziak, janariak eta debekupeko tresneri guztia eta material eta elementu guztiak erre-tirauko dauz kautelazko neurri modura. Konfisketako alkohol-dun edariak eta janariak berehala desegin daitezke osasun eta higiene arrazoiak bide dirala.

9. Arau-haustea adin txikikoak diranean, behar diran izapideak egingo dira Orde-nantza honetan aurreikusitako egoerak errepiketan badira egiazteteko, hola izan ezke-ro, jagoken salaketan ipini beharko jake.

10. Aurreko artikuluetan jasotako kasuetan, janari edo ondasun galkorrak izan ez-ke-ro, berehala desegin-ko dira edo emongo jake erabilera egokia.

III. TITULUA
URI INGURUNEARENA**I. KAPITULUA**
IKUSPEGIAREN DEGRADAZINOA**25. artikulua**

1. Galazota egongo da espazio publikoaren edozein elementu ganean edo azaleran graffitiak, pintadak, orbanak, zirriborroak, idatziak, idazkunak edo grafismoa egitea edozein materialez (tintea, pintura, gai organikoa edo beste edozein). Bardin gertauko da ekipamentuen barru zein kanpoko aldeakaz, zerbitzu publiko edo instalazioetako elementu eta azpiegiturakaz, garraio publikoagaz, ekipamentuakaz, uri-altzariakaz, zuzgatzakaz, lorategiakaz, bide publikoakaz orokorrean eta Ordenantza honetan azaldutako ganerako elementu guztiakaz.

Horma-irudi artistikoak ez dira sartzen debeku honen barruan, jaubearen edo udalaren baimena izanda egiten diranean.

2. Bide publikoan era ikusgarrian eta betiko jarrita dagoan ondasun pribadu batean egiten danean grafitoa edo pintadea, udalaren baimen espresua be, beharko da.

3. Arau-hauste modura ulertuko da persona, talde edo erakundeak iraintzen dauzan publizidadea.

26. artikulua

1. Kartelak, hesiak, errotuluak, eranskailuak, kolatutako paperak edo bestelako publizidade, iragarki edo propaganda udal aginteak horretarako ipini dauzan lekuetan baino ezin izango dira erantsi.

Galazota dago kartelak edo pankartak udalaren eraikin edo instalazioetan ipintea, edozein espazio publikoan edo paisaiaren edozein elementutan, uri-altzarian zein naturazko elementuetan, udalaren baimen espresua izan ezean.

2. Bardin beharko da udalaren baimen espresua, ikututako ondasunaren jaubearengain, kartela edo pankartea ondasun pribaduan jarri gura danean edo hegaz egiten badau espazio publiko ganera. Atal honetatik kanpo geratzen dira leihotetan, balkoietan edo begiratokietan ipinten diran ikur eta pankartak.

3. Baimena eskatzen dabenek eukiko dabe ardurea ipinitako elementuak kentzekoa eta elementuok lehengotara itzultzekoa be, udal zerbitzuek emondako jarraibideak kontuan hartuz.

4. Galazota egongo da kartelak, iragarkiak, pankartak eta holakoak arraskatzea, kentzea eta espazio publikora botetea.

5. Ibilgailuetako kristalen goi aldean publizidadea ipintea galazota egongo da, edozelako foileto eta merkataritzako publizidade-orriak edo bestelako edozein material zabaldu eta botetea bide publikora, espazio publikoetara edo Ordenantza honetako 3. artikuluan ezarritako beste espazioetara.

6. Etxez etxe publizidadea banatzen dabenek ezin izango dabe propagandea jaube alkarteek zeregin horretarako ezarrita daukiezan lekuetatik kanpo itzi.

7. Mezuen zabaltze kontratazioa sustatzen dabenek persona fisiko edo juridikoek erantzule zuzenak eta solidarioak izango dira egile materialek burututako arau-haustetatik eratorritako ondorioenak.

27. artikulua

1. Galazota egongo da Bide Publikoan sektore pribaduari jagokon jardueraren bat garatzea, adibidez, oreak egitea, obra elementuak garbitea, solteko materiala metatzea, materialak ebagi eta prestetea, ibilgailuak konpondu edo garbitea, beti be, horretarako baimen berezirik izan ezean.

2. Jagokon baimen barik eta izanda be, behar dan moduan homologatutako seinale barik mugatu ezean, galazota geratzen da Bide Publikoa okupatea.

Seinaleak autoak ibilteko galtzadea eta ibilgailuak izteko gunea erditzen dauen luzera guztian jarriko dira. Seinale-balizak ipiniko dira, erresebak bi gitxienez. Oinarri piramidal edo zilindro eratakoa izango dabe 45 cm. gorabeherako altuereagaz eta 20 kilokoak izango dira gitxienez. Oinarri horren ganean masta bat jarriko da aparketako debekua daukan seinaleagaz. Bere alderik baixuenean egongo da, galtzadearen sestra ganeko 1,2 metrotara (R.309 seinalea Zirkulazinoaren Erregelamentu Orokorren arabera). Masta bakotxaren erdi aldean, plakea eroango dau soldauta, ertz barik, eta han ezarriko da udal lizentziaren kopia, erreserbearen ordutegia eta zein egunetik zein egunetara egongo dan. Aparketea debekatzen daben seinaleen behe aldeak ondo ikusten dan zinta batez batuta egongo dira. Erreserbeak 10 metro linealak gaintitzen dauzanean, baliza barri gehiago ipiniko dira 5 metro lineal bakotxeko edo inguratzen dan galtzadearen zati bakotxeko.

3. Galazota dago urez hornitzen dauen sare publikoa erabiltea ureztatze-aho edo horrelako ur-hartuneakaz, udalaren aurretiazko baimenik ez badauka. Ura hartzeko iturri publikoen gehiegizko erabilera be atal honetan sartzen da.

4. Ingurunean beharrezkoak ez diran gogaitasunak sortzen dabezalako, galazota geratzen da zamañak edo beste horrelako jarduerak garatzea (bide publikoa okupatea, keak, hautsa, zaratak etab. eragitea).

Beharrezkoa dan baimena izan ezker, nekerik ez sortzeko edo ahalik eta gehien gixitzeko hartu behar diran neurri guztiak hartu beharko dira.

5. Galazota egongo da Bide Publikoan izakera publikoko zerbitzuak emon edo egiteko oztopoak ipintea, adibidez, hondakin solidoak batzea, kontainerrak hustu edo erretiretea, paperontziak hustea, etab.

Bolumen handiko altzari eta etxetresna batze zerbitzuaren kasuan, espresuki baimentzen da altzariok bide publikoan ixtea, sastarren edukiontzien ondoan edo udalak finkatutako beste lekuren batean, beti be aurretiaz enpresa arduradunari abisua emon ba jako.

6. Ostalaritza jarduerako baimendutako terraza eta mahaitxuetan neurri, ezaugarri, garbiketa eta funtzionatze ordutegi mugak bete beharko dira.

28. artikulua

Herriko itxura on bat edukitzeko asmoz eta zerbitzu egokiak izateko, hondakinak era egokian kudeatu behar dira herritarron aldetik.

1. Honexek izango dira sastarren eta hondakinen tratamenduak eta ordutegiak orokorrean.

1.1. Sastarrak.

Egunero batuko dira, egun honeek izan ezik:

- Irailaren 9an (Arrantzale eguna).
- Abenduaren 25ean (Eguberria).
- Urtarrilaren 1ean (Urtebarri eguna).

Sastarrak ixteko ordutegia:

- Domekatik barikura: 19:00-22:00.
- Zapatuetan: 14:00-18:00.

Udalak data berezietan (jaietan,ea.) eta zerbitzuak eskatzen duenean, ordutegia alda dezake.

Sastarrak poltsa zarratuetan itxi beharko dira eduki-ontzi grisetan.

1.2. Birziklatzeko hondakinak. Birziklatu ahal diran hondakinak, jagokon eduki-ontzietara bota beharko dira:

- Papera eta kartoia.

Eduki-ontzi urdinetan itxi beharko dira, ondo tolestuta.

— Beira.

Eduki-ontzi berdeetan itxi beharko dira.

Ordutegia: 8:00-22:00.

Gauean ez bota, auzokideei eragozpenak ez sortzeko.

— Ontziak.

Plastikozko ontziak, latak, tetra-brikak, eduki-ontzi horietan itxi beharko dira.

— Olioia.

Janaria prestatzeko erabiltzen dan olioia horretarako dagozan eduki-ontzietara bota beharko da, plastikozko ontzietan.

— Arropak eta oinetakoak.

Horretarako dagozan eduki-ontzietara bota beharko dira arropak, oinetakoak, etxeko tresna txikiak zein jostailuak.

— Pilak.

Era guztietako pilak ere horretarako dagozan eduki-ontzietara bota beharko dira.

— CDak eta DVDak.

CDak eta DVDak batzeko zerbitzu berezi bat dago Berh@z bulegoan eta udal liburutegian.

— Botikak.

Botika zaharrak edozein farmaziara eroan ahal dira.

- 1.3. Birziklatzeko bestelako zerbitzuak. Gainontzeko zerbitzuak ere herritarren esku dagoz hondakinak birziklatzeko:

— Garbigunea.

Hurrengo materialak ixteko erabili daiteke Garbigunea, zeina Landabaso A poligonoan dagoen: Obra-hondakinak, altzariak, etxe-tresnak, egurra, autoen pneumatikoak, bateriak, olioia, erradiografiak, fluor-lanparak, eskuzko telefonoak...

— Altzari zaharrak eta etxetresnak.

Altzari zaharrak etxez-etxe batzeko zerbitzu bat ere eskaintzen da. Zerbitzu hau erabiltzeko, aurretiaz telefonoz abisatzea derrigorrezkoa da. Unean uneko baldintzak eta ordutegiak ez betetzeak dagozkion ondorioak ekarriko lituzke.

2. Galazota egongo da Bide Publikora isuri, bota edo han iztea edozein elementu, substantzia edo hondakin, ingurunea zikindu, lohitu edo higatuko badau, jentea bertatik pasetea eragotziko badau edo horretarako gaitutako lekuetatik kanpora egin bada.

Jagokan salaketa administratiboaren kalte barik, egilea arduratu beharko da gertatutakoa konpontzeko hartu beharreko neurrietaz.

3. Animaliak elikatzeko substantziak eta elementuak Bide Publikora botatzea edo bertan iztea galazota egongo da.

4. Bide Publikoan dagozan lorategiak eta lorontziak ureztatzea, elementuak eskegitea, etab., gaueko ordutegian egin beharko dira (22:00ak eta 7:00ak bitartean), behar diran neurriak hartuta herritarrei kalterik ezta nekerik ez eragiteko.

5. Alfonbrak, erratzak, trapuak etab., kalera edo pertsonak dabilzan barruko patioetara emoten daben balkoietan, begiratokietan eta leihoetan jalgitea, gaueko 21:00ak eta goizeko 10:00ak bitartean baino ezin izango da egin eta inori kalterik ez nekerik ez eragiteko moduan egin beharko da, egin be.

6. Hondakin urikoak zein industrialak udalak horretarako ipinitako ontzietara botako dira, ezarritako ordutegietan.

7. Galazota egongo da hondakin urikoak zein industrialak horretarako ipinitako kontainerretatik kanpo iztea.

8. Kalean dagozan kontainerretan sartu edo eurentatik hondakinak eta gauzak ataratea galazota egongo da.

9. Bide publikora edozein moztetako isurketa eginez haren egoerea aldatzea eragiten daben persona juridiko edo fisikoak arduratu beharko dira euren egintzakaz edo ez egiteakaz sortutako kalteak konpontzen. Guzti hori, izango leukiezan zigorrak ipintearen kalte barik. Atal honetan esandakoa beteten ez bada, arau-hauste LARRI modura hartuko da.

II. KAPITULUA

ESPAZIO PUBLIKOAREN ERABILEREARENA

29. artikulua.— *Barbakoak egitea*

1. Barbakoak espresuki baimendutako aisiarako eta akanpadarako eremuetan baino ezin dira egin.

2. Barbakoak eta aisialdirako guneetako elementuak erabilten dabean guztiek derigortuta dagoz elementuok ondo zaintzera eta erabiltera. Erabilera desegokia galazota egongo da.

3. Barbakoak erabilten dabean personeren betebeharrekoa izango da erabilitako materiala erretiratu eta sortutako errauts goriak amatatea.

4. Barbakoak egiten diranean galazota egongo da:

- a) Personeren lasaitasuna hausi eta gogaitu daikien zaratak sortzea.
- b) Personentzat eta ingurumenarentzat hats gogaikarriak edo kaltegarriak sortzen dauzan edozelako ekintza burutzea edo ezer ez egitea.
- c) Janari hondakinak, latak, botilak eta beste honelako materialak horretarako ipinita dagozan tokietatik (paperontziak, kontainerrak, etab.) kanpo iztea, mahaietan bertan behera iztea, etab.
- d) Hondakinak batzeko kontainerretara errauts goriak isurtzea.
- e) Barbakoak erabili izanaren ondorioz, osasunarentzat eta ingurumenarentzat material kaltegarriak erabiltea.

Azaldutako jarreraren aurkako portaerak izatea eta euren ondoriozko artikulua honetan aurreikusten diran arau-hausteez, izakera Arina eukiko dabe.

III. KAPITULUA

URI-ALTZARIENA

30. artikulua.— *Uri-altzarien erabilera desegokia*

Espazio publikoan jokoak eta kirol norgehiagoka masibo eta bat batekoak egitea galazota geratzen da, herritarren eta espazio publikoen ganerako erabiltzaileen eskubide legezkoak aztoratzen badabenez.

31. artikulua

Erabat galazota egongo dira espazio publikoaren erabiltzaileen segurtasun fisikoa arriskuan ipini daikien gailu, substantzia edo beste gauza batzuekaz jarduerak egitea. Bardin gertauko da ondasunen segurtasunagaz, zerbitzuen eta instalazioenakaz, bai publiko zein pribaduak izan.

32. artikulua

1. Uri-altzarietan kalteak eta zikintzeak eragin edo eragin leukiezan egintzak galazota egongo dira, batez be, elementuak era desegokian erabilten badira, hausi edo suntsitzeko moduan, nagusiek edo adin txikiko baina elementuok erabiltzeko nagusituak diranek erabilten badabenez. Erabili ahal izateko adina kartel batek iragarriko dau.

2. Seinaleak, balizen elementuak eta uri-altzariak aldatzea, lekuz aldatzea eta honek beste erabilera baterako erabiltea galazota egongo da.

3. Osasunarentzat eta personen segurtasun fisikoarentzat eta ondasunentzat kaltegarria izan liratekeen egoerek sortzen dabean uri-altzariaren erabilera eta jarrera bandaliko, erasokor eta ardurabakoak galazota egongo dira.

4. Espazio publikoetan edo instalazio eta elementuetan (mobikorrak edo mobiezinak izan) narriadura larria eta suntsiketak eragiten dabean egintzak galazota egongo dira, aurreko artikuluan jasotako herritarren segurtasuna arriskuan ipintetik eratorriak, batez be.

5. Galazota egongo da pintatzea, erretea, eta era desegokian erabiltea hondakinak batzeko edo errezikletzeko kontainerrak. Kalte egin leiken beste edozein egintza be galazota egongo da.

Atal honetan azaldutako egintzak huts-egite Larri modura hartuko dira.

IV. TITULUA

ANIMALIAK EUKITEKO ARAUBIDE JURIDIKOA

I. KAPITULUA

ANIMALIAK EUKITEA

33. artikulua

1. Animaliak babesteko, urriaren 29ko 6/1993 Legeak eta ganerako arau aplikagarriak ezarritakoa kontuan izanda, animalia bat daukan personea izango da, jaubearren erantzukizun subsidiarioaren kalte barik, personei, beste animalia batzuei, gauzei, bidei, espazio publikoei eta ingurumenari, orokorrean eragin leikiezan kalte edo nekeen erantzulea.

2. Eukitea baimenduta daukien animalia basatiak katigu mantendu behar dira, bide eta espazio publikoetara eroan barik, bertan erakusteko eta handik ibilteko.

3. Animaliak daukiezanek ahalegindu behar dira honeek ihes ez egiten.

4. Etxe-abereak eta lagun egiten dabena daukiezan personak edo honeen jabeak diranak segurtasun baldintza onetan mantendu beharko dabez, auzokideei, bizikideei eta persona guztiei orokorrean, ezelako egoera arriskutsu ez gogaikaririk ez eragiteko. Horretarako beharrezko neurriak hartu beharko dira.

5. Bereziki, debeku honek ezarten dira:

- Janariak prestatu, bildu, garraiatu, erabili edo saltzeko diran lokaletan ezin izango dira sartu animaliak, ezta ugertoki publikoetara be, itsu-txakurrak eta segurtasunekoak izan ezik.
- Jentetza handia izango dan toki publikoetara animaliak eroatea, itsu-txakurra eta segurtasunekoak izan ezik.
- Auzokideen bizitza aztoratzea etxe-abereen zarata edo bestelako hotsakaz, bardin etxe barruan badagoz zein kanpoan, terrazetan, kamaretan, galerietan, balkoietan, karrajuetan, eskaileretan, patioetan eta holakoetan, batez be 22:00ak eta 8:00ak bitartean. Jai egunetan eta asteburuetan (eragin honeetarako bariku, zapa-tu eta jai bezperak), ordutegia 23:00etan hasi eta goizeko 9:00etan amaituko da.

6. Lagun egiten dabena etxe-abereek baldintza honek bete beharko dabez bide eta espazio publikoetan dagozanean, eta bardin higiezinak zati komun eta kolektiboetan, garraio publikoetan eta erabilera publikoko gune eta tokietan:

- Jagoken identifikazioa eroango dabe beti.
- Identifikazioa agiria eroango dabe.
- Idunekoa eta txikotako kateagaz lotuta joango dira, animalia ez elazko zauririk ez eragiteko kontuagaz.
- Derrigorrezkoa da arriskutsuak izan liratekeen txakurrek musturrekoa eroan beharra. Udal aginteak derrigortu leike beste arrazakoei be erabiltea egoereak holan eskatzen dauenean eta agindu noiz arte.

7. Jatetxeetako jaubeek, galazo daikie, euren eretxiaren arabera, animaliak sartzea eta egotea euren establezimientuetan, itsu-txakurrak eta Segurtasun Gorpuetako txakurrak salbu. Eragin honeetarako, establezimientuaren sarreran eta ikusteko moduko lekuan ipini beharko dau debekatze hori azaltzen dauen iragarkia. Dana dala, animaliak sartu eta egon ahal izateko, behar dan moduan identifikauta egon daitezala eskatuko jake, txikot edo kateaz lotuta egotea eta musturrekoa ipinita. Guzti hori ez litzateke beharrezkoa izango establezimientuan gune zarratu eta berariazko bat balego animalientzako.

II. KAPITULUA

ANIMALIEN JAUBEENA EDO ANIMALIAK DAUKIEZANENA

34. artikulua.—*Lagun egiten daben animalien jaubeen edo animalia honeek daukiezanen betebeharrak*

Lagun egiten daben animalien jaubeek edo animalioek daukiezanek honakoak bete-tera behartuta dagoz:

1. Osasun-kartilea euki behar dau.
2. Homologatutako mikrotxip bategaz elektronikoki identifiketa egongo da.
3. Txakurrak euki ezkeror:
 - a) Euskal Autonomia Erkidegoko Animaliak Identifikatzeko Erregistro Oroko-rran (AIEO aurrerantzean) izena emonda eukitea.
 - b) Animalia inori emoten bajako, etxez aldatzen bada edo zentsuko datuetan beste aldakuntzarik egiten bada, 10 egunen barruan AIEOri jakinarazotea, baita animalia hil dalako baja emon be.
 - c) Lagun egiten dauen animalia galdu egin dala edo ostu egin dabela jakinara-zotea AIEOri 48 orduren barruan.
4. AIEOn izena emon ezkeror, jaubeari edo animalia daukanari identifikazinarako agiri edo plaka bat emongo jake, animalia-aren eta jaubearen edo daukan perso-nearen datuak eta erregistroa egiaztatuz.

35. artikulua.—*Animaliak bide eta espazio publikoetan*

1. Animalien jaubeak edo animaliak daukiezan personak ahal dan guztia ahalegin-du behar dira honeek kalterik egin ez daien ez zikindu espazio publikoak, ezta eraikine-tako fatxadak. Batez be, ondorengoa galazoten jake:

- a) Bide eta espazio publikoetan animaliak garbitea eta iturri publikoetan musturra ipinita ura edaten emotea.
 - b) Bide eta espazio publikoetan bertan behera itzita dagozan animaliei jaten emotea.
 - c) Instalazino edo eraikin publiko barruetara animaliak sartzea, batez be umeen jolas guneetara. Sarrerea espresuki baimentzen jaken guneetan izan ezik. De-beku honek ez dau eraginik izango itsu-txakurrengan, itsurik dagozan personei laguntzen doazanean.
 - d) Umeentzako parkeetan eta lorategietan ezin izango dabe kakarik ez txizik egin.
 - e) Animaliek egiten dabezan kakak berehala batu eta era higienikoan boltsa ego-kietan ez ipintea eta horreentzako leku egokian ez sartzea.
2. Aurreko paragrafoan esandakoa bete ezean, udal agintearen agenteek animalia-ren jaubeari edo animalia daukanari eskatuko deusie zikindu diran elementuak garbitu daizala, izango leukezan zigorren kalte barik.

III. KAPITULUA

ANIMALIAK EUKITEARI JAGOKOZAN ARAU-HAUSTEAK**36. artikulua. — *Animaliak eukiteari jagokozan arau-hausteak***

Animalien babeserako 6/1993 Legeak ezarritakoaren kalte barik, Lege horretan tipifiketako arau-hauste administratiboak dira animalien babeserako arloan atal honeetan adierazoten diranak:

1. Arau-hauste arinak dira:
 - a) Lagun egiten daben animaliak mikrotxip bidez identifiketako betebeharra ez betetea.
 - b) Beharrezkoa dan zaintzea eta arretea emon ezin jaken lekuetan animaliak eukitea.
 - c) Animaliei tratu txarrak emotea eta fisikoki erasotea, zauritzera ez heldu arren.
 - d) Eguneko denporarik gehiena lotuta eukitea animalia edo eurentzako hain beharrezkoa dan mobimentua eragozte eta mugatzea.
 - e) Animaliak hiru hilabete beteten dauzenean ez ataratea jagokon kartillea.
 - f) Toki, eraikin edo instalazino publikoetan animaliak eukitea, ez badira itsu-txakurrak edo segurtasunekoak.
 - g) 4 ordu baino gehiago jarraian eukitea animaliak aparkatutako ibilgailuetan, argi-patioetan, balkoietan edo holakoetan. Beharrezkoa dan aireztatze bako ibilgailuetan, gerizperik ez dagoan lekuan udaldian, beti be beste persona batzuei nekeak eragiten deutsezan bitartean.
 - h) Animaliak soltean eukitea bide edo espazio publikoetan, txikot, ugal edo ka-teaz lotuta egon beharrean.
 - i) Eraikinetako fatxadetan eta uri-altzarietan animaliei txiza egiten iztea.
 - j) Bide eta espazio publikoetan bertan behera itzita dagozan animaliei jaten emotea.
 - k) Bide eta espazio publikoetan animaliak garbitea eta iturri publikoetan musturra sartuta edaten emotea.
 - l) Animalien babesari buruzko Legean eta berau garatzen dauen Araudian ezarritako beste edozein arau-hauste, larri edo oso larri modura sailkatuta ez dagoana.
2. Arau-hauste larriak dira:
 - a) Lagun egiten daben animaliei txertorik ez ipintea edo behar daben tratamendu ez emotea.
 - b) Albaitariak hala agindu barik eta haren kontrol barik identifikazino sistemea indargabetzea.
 - c) Hegazti eta animaliei orokorrean tiro egitea. (Ehiza jardueretan izan ezik).
 - d) Animaliei tratu txarrak emon edo fisikoki eraso, hareen osasunarentzat ondorio larriak eragiten dabezanean.
 - e) Ikuskatze lanari aurre egitea edo oztopatzea.
 - f) Animaliak albaitariarengana ez eroatea euren osasuna bermatzeko, beti be ondorio larriak izan leikezanean.
 - g) Katuak, txakurrak eta animalia basatiak etxe partikularretan eukitea katigu, beharrezkoa dan lizentzia barik.
 - h) Animalia basatiak eukitea katigu, aldizka behar dauen kontrol barik ezta aurretiazko komunikazino barik.
 - i) Umeek erabilten dabezan parke eta lorategietan kaka eta txiza egiten iztea etxe-abereei.

- j) Auzokideen bizitzea aztoratzea zarata, abesti, abarrots edo etxe-abereek sortutako beste edozein zaratagaz, bai etxe barruan badagoz zein kanpoan, terrazetan, kamaretan, galerietan, balkoietan, karrajuetan, eskaileretan, patioetan eta holakoetan, batez be 22:00ak eta 8:00ak bitartean.
Jai egunetan eta asteburuetan (eragin honeetarako bariku, zapatu eta jai bezperak), ordutegia 23:00etan hasi eta goizeko 9:00etan amaituko da.
 - k) Umeek erabilten dabekan parke eta lorategietan animaliak eukitea.
 - l) Animalia hilen gorpuak edo hondakinak bide edo espazio zabal publikoetan edo pribaduetan itzi edo botetea.
 - m) Janariak prestau, bildu, garraiatu, erabili edo saltzeko tokietan animaliak egotea, itsu-txakurrak eta segurtasunekoak izan ezik.
 - n) 12 ordu baino gehiagotan lagun egiten dabek animaliak eurak bakarrik iztea, etxe barruan zein kanpoan: terrazetan, galerietan, balkoietan, karrajuetan, eskaileretan, patioetan edo holakoetan.
 - ñ) Animaliak egotea izten dabek jatetxe edo establezimentu publikoetan behar dan moduan identifikau barik eukitea, ugal edo kate barik eta musturreko barik, beti be, eurentzako egokitutako gune zarratu eta berariazkoan egon ezean.
 - o) Personei, beste animalia batzuei edo ondasunei zauriak edo kalteak eragin dabekan etxe-abereen jaubeek edo animalioek daukiezanek euren betebeharrak ez betetea.
 - p) Bide eta espazio publikoetan animaliek egindako kaka berehala ez batzea eta ez botetea behar dan lekura eta ez garbitea ingurua.
 - q) Hiru arau-hauste arin egitea, erabagi irmo bidez zigorra ipinikoak, zehazpen espediente hasi baino urte bete lehenagotik hasitako epean
3. Arau-hauste oso larriak dira:
- a) Bide eta espazio publikoetan pozoituako janariak iztea.
 - b) Hiru arau-hauste larri egitea, erabagi irmo bidez zigorra ipinikoak, zehazpen espediente hasi baino urte bete lehenagotik hasitako epe barruan.

IV. KAPITULUA

ARRISKUTSUAK IZAN LIRATEKEEN ANIMALIAK

37. artikulua.— Katigu dagozan animalia basatiak eta arriskutsuak izan liratekeenak

1. Animalia basatiak eta arriskutsuak izan liratekeenak katigu eukitea galazota egongo da. Baldintza honek beteten dabekanak hartuko dira holakotzat:
 - a) Narrastiak: krokodiloak, kaimanak eta ofidio pozoitsuak eta orain zein heldutasunera heltzean kilogramo bitik gora daukienak edo eukiko dabekanak.
 - b) Artropodoak eta arrainak: pozoia ziztatzean erasotutako personea edo animalia ospitalera joan behar danean.
Helduak diranean 10 kilogramotik gora izango dabekan ugaztunak.
 - c) Izaera erasokor nabaria agertzen dabek animaliek edo persona edo beste animalia batzuei eraso deutseenak eta balizko arrisku hau onartua izan danean jagokon udal agintearen erabagi bidez eta erispide objektiboakaz, bai ofizioz edo jakinarazpen edo salaketa baten ondorioz eta eskudun udal aginteak izentetako edo gaitutako albaitari ofizialak edo alkargokideak aurretiaz txostena emonda.
2. Artikulu honetan azaldutako jarrerak arau-hauste Larriaren izakerea eukiko dabe.

38. artikulua. — Arriskutsuak izan liratekeen txakurrak

1. Arauan ezarritako baldintzak betez euki ahal izango dira arriskutsuak izan liratekeen txakurrak. Honako baldintzaren bat beteten dauen txakurra hartuko da arriskutsua izan liratekeen moduan:

- a) Honako arrazaren batekoa bada edo arraza honeen arteko kurutzatzetik sorturikoa:
 - 1) Akita Inua.
 - 2) Terrier Staffordshire amerikarra.
 - 3) Dogo argentinarra.
 - 4) Fila brasildarra.
 - 5) Pit-Bull Terrierra.
 - 6) Rottweillerra.
 - 7) Staffordshireko Bull-Terrierra.
 - 8) Tosa Inua.
 - 9) Legez ezarri ahal dan beste edozein.

- b) Txakurrak eukiteari buruzko lege-araubideari jagokon garagarriaren 9ko 101/2004 Errege Dekretuaren II. Eranskinean azaltzen diran ezaugarri guztiak edo gehienak daukazanak.

2. Xedapen honek ikututako txakurrak honako ezaugarri guztiak edo gehienak daukiez:

- a) Muskulatura sendoa, itxura poderetsua, indartsua, egitura atletikoa, bizkorra, azkarra eta erresistentzia handikoa.
- b) Izakera gogorrekoa eta adore handikoa.
- c) Ule laburra.
- d) Bularraldeko perimetroa 60 eta 80 zentimetro bitartekoa, altuerea kurutzean 50 eta 70 zentimetro artekoa. 20 kg. tik gorako pisua.
- e) Buru handia, kuboidea, sendoa, buruhazur zabala eta handia, matraila gihartsuak eta konkortuak. Matrailazur handi eta sendoak, aho indartsua, zabala eta sakona.
- f) Idun zabala, gihartsua eta laburra.
- g) Aurreko hankak paraleloak, artezak eta indartsuak. Atzekoak oso gihartsuak, nahiko luzeak, angelu neurtua sorturik.

3. Dana dala, aurreko atalean sartuta egon ez arren, arriskutsuak izan liratekeen txakur moeta barruan sartuko dira izakera erasokor nabaria daukienak edo persona zein beste animalia batzuei eraso deuseenak. Balizko arrisku hau udal agente eskudunaren erabagi bidez onartu beharko da, erispide objektiboakaz, bai ofizioz edo jakinarazpen edo salaketa baten ondorioz eta eskudun udal agenteak izentetako edo gaitutako albaitari ofizialak edo alkargokideak aurretiaz txostena emonda.

V. TITULUA**XEDAPEN KOMUNAK****I. KAPITULUA****XEDAPEN OROKORRAK****39. artikulua. — Ordenantzea apliketeko Alkatetzearen dekretu eta jarraibideak**

Alkatetzearen dekretu bidez ezarriko dira Ordenantza honen aplikaziotik sortu leikezan arazoei buruzko erispideak eta inplikaturako erakundeen eta udal agenteen egintzak garatu eta zehaztuko dira.

40. artikulua.— Udaltzaingoaren eginkizunak Ordenantza honi jagokonean

Administrazioaren polizia dan ezkerro, Udaltzaingoak, aplikagarria dan legediak ezarritakoagaz batera, Ordenantza hau beteten dala zaindu beharko dau. Salatu egin beharko dauz, hala jagokonean, honen kontra doazan jarrerak, eta hartu, hala egokitu ezkerro, aplikagarriak diran neurriak, eta izapidetu beharrezkoak diran espedienteak.

41. artikulua.— Herritarren beharrezko laguntzea

1. Bermeon dagozan persona guztiek lagundu beharko deutsee udal aginteari eta honen agenteei herritarren arteko bizikidetzeta eta gizalegea jagoten espazio publikoan.

2. Aurreko atalean ezarritakoaren ondorioetarako, Bermeoko Udalak beharrezkoak diran neurri guztiak ipiniko dauz errazteko, bere betebeharrak guztietan edozein personak udal agintearen jakinean jarri daizan ezagutzen dauzan egitateak, herritarren arteko bizikidetzeta eta gizalegearen aurkakakoak diranak, hain zuzen be.

42. artikulua.— Agintearen agenteek egiaztutako egitatei buruzko elementu probagarriak

1. Ordenantza honen xede diran gaiei buruz tramitetan diran zehapen prozeduretan, egitateak aurkeztu dabazan Agintearen agenteek emondako informazioak, salatuak ukatu ondoren berretsi egin diranean, oinarri nahikoa izango dabe jagokon erabagia hartu ahal izateko, kontrarik probetan ez dan bitartean eta espedientearen eskuragarri dagozan elementu probagarri guztiak sartu behararren kalte barik.

2. Tramitetan diran zehapen espedienteetan, eta indarreko legediagaz bat datozen baldintzakaz, salatutako gertakizunen irudiak gehitu daitezke, bai argazkitan, filmaketa digitalean edo beste edozein bide teknologiko erabiliz, egiaztutako salaketan jaso diran egitateak, indarreko legedi aplikagarriaren arabera.

43. artikulua.— Herritarren salaketak

1. Arau-hausle/hausleetaz kanpo beste interesdun batzuk egotearen kalte barik, edozein personak, 48. artikuluan aurreikusitako betebeharrak burutuz, borondatezko salaketea aurkeztu daike, udalaren jakinean ipini ahal izateko Ordenantza honetan ezarritakoaren arabera arau-haustea izan litzatekeen egitate zehatzen bat.

2. Salaketetan, egitateak egiten dauzan personearen nortasuna agertu behar da, arau-haustea izan litzatekeen egitatearen azalpena, zein egunetan izan zan, eta ahal danean, balizko persona arduradunen identifikazioa.

3. Salaketea zehapen prozedura bat zabaltzeko eskariagaz batera doanean, udalak salatzaileari adierazo beharko deutso prozedura hori hasiko bada edo ez.

4. Salatutako arau-haustearen izakereagaitik arriskua baloratu ostean, instruktoreak salatzailearen datu personalak konfidentzial modura aldarrikatu daitezke, haren anonimotasuna bermatuz administrazio-espedientearen izapidean. Konfidentzialtasun hau salatzaileak eskatzen dauenean onartu beharko da, beti be modu egokian frogatzen badau eskaria justifikatuta dagoela.

5. Agintearen agenteek, borondatezko salaketa honen nondik norakoak egiaztutako dabez, egiaztatze horren ondorioak espedientearen agerturik.

44. artikulua.— Adin txikikoen jarreraren erantzukizuna

1. Umearen eskubideei buruz legediak ezarritakoa kontuan izanda, adin txikikoei ipini ahal jakezan udal agintearen zehapen neurriek, honeen interes gorenari begira hartuko dira berariaz. Aldi berean, euren adina eta heldutasunaren arabera, ikutzen deutez gai guztietan entzunak izateko eskubidea bermatuko jake eta euren eretxiak kontuan hartuak izango dira.

2. Arau-hausleak adin txikikoak diranean, eta umearen edo nerabearen eskubideak, garapena eta prestakuntzea babesteko helburuagaz, neurri zuzentzaile modura diru zigorrak ipini beharrean, erkidegoarentzako beharrak edo gizalege izakerako edozein jardura burutzea agindu leikie. Neurri honeek arrazoituta hartuko dira, arau-haustearen

moetea kontuan izanda. Arau-hauste jarrereak behar dauen zehapenagaz proportzionalak izango dira. Horretarako, gurasoen, tutoreen edo zaintzaileen eretxia eskatuko da, baina Ez da izango lotugarria.

Salaketa ordenantza honetako 12 eta 13. artikuluei badagokie, adin txikikoek eskatu ahal izango dute arau haustea lehen aldiz egin dutenak zigor ekonomikoa sentsibilizazio ikastaro batek ordezkatzeara. Ikastaroaren iraupen minimoa 10 ordukoa izango da, banakako eta taldeko saio ugarian banatuta eta honen edukia: drogen kontsumoa, gaitasun soziala, komunikazioa eta gatazkak konpontzea, arriskuak murriztea eta kudeatzea.

Adin txikikoaren gurasoek edo legezko ordezkariak sentsibilizazio ikastaroan parte hartzeko eskaera bete beharko dute, zigor espedientean azaldutako gertakariak onartuta eta berrogeita hamar euroko (50 euro) fidantza ipinita. Fidantza hori udaleko diruzaintzan ezarri beharko da jarduerak hasi baino lehen. Fidantza horren helburua ikastaroan ohiko asistentzia bermatzea izango da eta parte hartzea amaitzean bueltatu egingo da.

Behar honeetara bertaratu ezean, jagokon zigorra ipiniko jake arau-hausleari eta jarritako fidantza ez zaio bueltatuko.

3. Euren kargu dagozan adin txikikoek egindako arau-hausteen erantzule zibil subsidiarioak izango dira gurasoak, tutoreak edo zaintzaileak.

4. Aldi berean, Ordenantza honetan espresuki aurreikusten diran kasuetan, gurasoak, tutoreak eta zaintzaileak izango dira adin txikikoek egindako arau-hausteen ondorioz sortutako kalteen erantzule zuzen eta solidarioak, beti be, egiazteten bada euren aldetik iruzurra, errua edo ardurabakotasuna egon dala, adin txikikoarenganako kontu ez hutsa be, barruan dala.

5. Irakaskuntza zentroetara joatea derrigorrezko oinarritzko hezkuntza (lehen eta bigarren irakaskuntzak) mailetan, sei urtetik hamaseira bitartean, adin txikikoek daukien eskubidea eta betebeharra da.

6. Udaltzaingoak esku hartuko dau eskola orduetan adin txikikoak kaletik badabilz. Horretarako, udaltzaingoak indentifikazinoa eskatuko deutse eta zergaitik ez dagozan ikastetxean ikertuko dau. Etxera edo ikastetxera eroango dauz eta guraso, tutore edo zaintzaileen jakinean ipiniko dau gertautakoa, jagokon hezkuntza agintearen jakinean be ipiniko dau, eskola orduetan bere ikastetxetik kanpo aurkitu dauela adin txikikoa esanez.

7. Dana dala, edozein salaketa egin dala, zehapen espedientea zabaldu dala, edo zigorren bat ipini jakola adin txikiko bati jakinarazoko jake guraso, tutore edo zaintzaileei.

II. KAPITULUA

ZEHAPEN ARAUBIDEA

45. artikulua.— *Zigorren graduak*

1. Proportzionaltasun printzipioa aplikatuz ipiniko dira Ordenantza honetan ezarritako zigorrak, eta beti be, honako graduatze erispideak kontuan izanda:

- Arau-haustearen larritasuna.
- Gurata egin izatea.
- Eragindako kalteen izakerea.
- Atzera jaustea.
- Errepiketea.
- f.- Arau-hauslearen gaitasun ekonomikoa.

g) 19. artikuluan araututakoaren arabera, onartuta ez dagoan merkataritza ibiltarian eskainitako ondasun eta produktuen izakerea.

2. Arin modura kalifikau diren arau-hausteak, 200 eurora arteko diru-kopuruagaz zigortuko dira. Larriak 201 euro eta 750 euro bitarteko diru-kopuruakaz eta Oso Larriak 751 euro eta 3.000 euro bitartekoakaz.

Jarraibide orokor modura, Ordenantza honetan ezarritako arau-haustea ARIN modura sailkatuko dira. Salbuespenak izango dira larri edo oso larri modura tipifiketan dauzan artikulua. Esandako erispeak kontuan hartuta graduatuko dira arau-haustea.

3. 13. artikulua ez betetearen ondoriozko zigorrak bereziak dira azaldutako portarea bera be berezia dalako:

- a) 3.000 eurotik 15.000 euro bitartera edo aldi baterako jardueren geldiarazotea, zentroa, lokala edo enpresa osotasunean edo zati batean itxirik, urte bira arteko eperako.
- b) Zigorren graduazioa:
 - Lehen zehapen espedientea: 3.000 eta 15.000 euro bitarteko isuna.
 - Bigarren zehapen espedientea: 15.000 euroko isuna.
 - Hirugarren zehapen espedientea: Isuna eta aldi baterako establezimientua ixtea, 15 egun eta 6 hilabete bitartean.
 - Laugarren zehapen espedientea: Isuna eta establezimientua ixtea, gehieneko urte biko epean.

4. Atzera jaustea egon dala ulertuko da, urtebetean Ordenantza honetako arau-hausteren bat baten baino gehiagotan egin danean eta erabagi irmo bidez erabagi danean. Errepikapena egon da persona arduraduna zigortua izan danean Ordenantza honetan agertzen diren arau-haustekaitik edo Ordenantza honetako arau-haustekaitik beste zehapen prozedura batzuk tramitetan dagozanean.

5. Isun zehapenak ezartean kontuan izango da, beti be, arau-haustearantz zigorra betetea ez daiala izan hausitako arauak betetea baino onuragarriagoa.

Atzera jaustea edo errepikatze kasuek larritu egingo dabe arau-haustearen kalifikazioa.

6. Ordenantza honetan aurreikusitakoaren arabera diru-zigorra barik beste era batekoa ipinten danean, bardin aukerakoa zein derrigorrezkoa izan, zigor honen edukina, proportzionaltasun printzipioa eta aurreko paragrafoetan adierazitako erispideak kontuan izanda ipiniko da.

46. artikulua.— Arau-hausteen erantzukizuna

Araua hausi dauen edo daben persona edo personak mugatzera zuzendutako ikerketak egin eta gero, ezinezkoa bada erabagitea ze parte hartze gradu izan dauen arau-haustea egitean parte hartutako subjektu bakotzak, erantzukizuna solidarioa izango da.

47. artikulua.— Zigorren metaketea

1. Kausa-efektu erlazinoak daukien arau-hauste bi edo gehiagotatik zehapen prozedura bat zabaltzen danean, zigorrak handienari jagokona bakarrik ipiniko da.

2. Aurreko atalean adierazoten dan kausa-efektu erlazinoak emoten ez danean, arau-hauste bi edo gehiago daukienei egindako arau-hauste bakotxari jagokon zigorra jarriko jake, subjektuetan, egitateetan eta oinarrietan identitatea ikusten danean salbuetsita. Kasu honetan, jarrera intentsidade, larritasun eta zorrotasun handiagotaz zigortzeko araubidera joko da.

48. artikulua.— Zigorra gitxitzea

1. Salatutako pertsonen euren erantzukizuna bereganatu daikie isunak ordainduta. Orduan isuna %50era gitxituko da.

2. Isunaren zenbatekoa ordaintzean amaitu egingo da prozedura, egokiak liratekeen helegiteak ipintzearen kalte barik.

49. artikulua.— Isunen ordezkidegoarentzat onuragarriak diren beharrak egin arazotea

1. Isunaren ordezkidegoarentzat leikez erkidegoarentzako beharrak.

2. Behar honeetara bertaratu ezean, jagokon zigorra ipiniko jako arau-hausleari, egindako arau-haustearen larritasuna kontuan hartuta.

3. Erkidegoaren alde beharrak egiteko neurria interesdunaren aurretiazko onarpenagaz hartuko da, isuna ordaintzearen ordezkot aukera modura, legeak derrigortasuna ezartzen ez badau.

4. Erabagian nahiz gero, ordeztu leike udalak udal jabari publikoan egindako kalteen ordainketa ekonomikoa erkidegoarentzako beharrak eta beste honelako ordainakaz, beti be, interesdunen aurretiazko onarpena dagoala eta legeak derrigortasunik ezartzen ez badau. Zigorren ordezte hau gertatu ezkerot, udalak konpondu beharko dauz kalteak zigortutako personeari ipinitako beharra berori ez bada, hau da, kaltetutakoa konpontzea.

50. artikulua. — Zehapen prozedura

1. Ordenantza honen araberrako herritarren bizikidetzeari eragiten deusien arau-haustek diranean, agintearen agenteak egindako salaketeak zabalduko dau zehapen prozedura eta salatutako personeari jakinarazoko jako. Salaketa honetan azalduko dira egitateak, egin diran arau-haustek eta izan leikezan zigorrak, instruktorearen nortasuna, eskumena daukan aginte zigortzailea eta zein arauk emoten deuson eskumena.

Salaketan adierazoko jako baita 15 egunen barruan, egokia balitz, behar diran alegazinoak egin leikezala eta bere aldeko probak egitea be proposau.

Epea amaitu eta gero edo jagokon probea egin ondoren, instruktoreak organo eskudunaren esku itziko dau espedienteari buruzko erabagia hartu daian. Arau-hausleari jakinarazoko jako zigorra.

2. Aplikagarria izango da Administrazinoaren egintzetan aurreikustako zehapen prozedura, edota, legediak xedatutakoa.

3. Alkateak delegau edo banandu egin leikez bere eskumenak zigor ahalmenari jagokonean.

III. KAPITULUA

KALTEEN KONPONKETEA

51. artikulua. — Kalteen konponketea

1. Ordenantza hau ez beteteari jagokozan zigorrak ipintek ez dau salbuetsiko arau-hauslea eragindako kalteak konpondu beharretik, ez bada isunaren ordezkot erkidegoaren aldeko beharrak egitea aukeratu dauela.

2. Aurreko atalean ezarritako eraginetarako, halan jagokonean, udal administrazinoak egite subsidiario bidez tramitauko dau kalteen konponketea eta horreen ordainketen kobrantzarako premiamenduzko bidea erabiliko da.

IV. KAPITULUA

ADMINISTRAZINO-UDALTZAINGOA

52. artikulua. — Administrazino-udaltzaingoaren neurriak

1. Agintearen agenteek beti eskatuko dabe Ordenantza honetan aurreikusten diran xedapenen berehalako betearazpena. Legeen aurkako jarrerak salatu izatearen kalte barik, ahoz agindu leikie arauak beteten ez dabezan personei euren portaeran edo jarreran jarraitu ez daiela eta oharu jaramonik egin ezean erantzukizun penalean jausi daitekezala esana ez betetearren.

2. Egindako arau-haustek herritarren arteko bizikidetzea eta gizalegea aztoratzeaz gain, espazio publikoan narriaduraren bat eragiten dauenean, kaltea konpontzea eskatuko jako egileari eta berehala edo ahal dauenean garbitu daiela zikindutakoa.

3. Udaltzaingoari kasurik egiten ez jakonean, eta artikuluko honen 1. atalak dinoanaren kalte barik, arau-hausteei atara egin leikez dagozan lekuetatik, beti be, proportzionaltasun printzipioa betez.

4. Jagokoa zehapen prozedura zabaldu ahal izateko, agintearen agenteek balizko persona arduradunari identifikatzea eskatuko deusie. Arau-haustea burutu dauen personaren identifikazioa lortu ez bada haregaitik edo horregaitik eta zehapen espedienteari hasikerea emon ahal izateko, agintearen agenteek agindu ahal deusie eurakaz joatea hurreen dagoan dependentziara identifikazio eginbideak bertan egin ahal izateko. Eragin honeetarako bakarrik eta behar dan denporan bakarrik egongo dira dependentzietan eta arau-haustea egin dauen personari informata zertarako eskatzen jakon eurakaz dependentzietara joatea.

5. Dana dala, eta agintearen agenteen esku-hartzea edo errekerimentua eragin dauen arau-haustegaitik ezarri beharreko zigorra alde batera itzita, 36. artikuluko 2 eta 3 ataletan azaldutako jarrera oztopatzaileek beste arau-hauste independente bat sortzen dabe.

V. KAPITULUA

BEHIN BEHINEKO NEURRIAK

53. artikulua.— *Behin behineko neurriak*

1. Zehapen prozedura hasita, prozeduraren garapen normala bermatzeko behin behineko derrigorrezko neurriak hartu leikez, bai arau-hauste barririk ez egiteko zein ezarri leiken zigorra bete egingo dala ziurtatzeko. Araudi orokorrean zein sektorekoan ezarritako edozein neurri ezarri leike kasu bakoitzari aplikagarria danean eta arau-haustearen larritasuna eta izakereagaz proportzionala danean.

2. Legeak holan aurreikusten dauenean, behin behineko neurriak hasi leikez hartzen zehapen espedientea zabaldu orduko.

54. artikulua.— *Konfiskazioak*

1. Ordenantza honetan espresuki aurreikusten diran kasuetaz gain, agintearen agenteek konfiskatu ahal izango dabe, arau-haustearen xede diran tresnak eta gauzak, baita, arau-haustea egiteko zuzenean edo ez zuzenean erabili izan diranak. Esate baterako: dirua, arau-hauste jardueratik eratorritako emoitzak eta produktuak. Guztiak gordeko dauz udalak zehapen prozedura tramitetan dan bitartean beharrezkoa dan denporan, prozedurarik ez balego, konfiskazioa eragin eban egoereak irauten dauen bitartean.

2. Konfiskazioak eragindako gastuak berau eragin dauen egoerearen egilearen kontura joango dira.

3. Ondasun hondagarriak diranean, desegin egingo dira edo jagoken erabilera emon. Konfiskatutako objektuak jagokoa organo zigortzailearen esku ipiniko dira. Erabagi irmoa hartu eta gero, hilabete bi igaro ondoren titularrak objektua eskuratu barik, desegin egingo da edo doanik emongo jake helburu sozialdun irabazi asmo bako erakundeei.

4. Galkorrak ez diran efektu eta produktu konfiskatuak itzuli ahal izango jakez, itzultzea eskatu eta gero, euren jatorri legekoa egiaztetako agiriak edo zigorra ordaindu izanaren agiria aurkezten dauenari.

I. ERANSKINA
ZIGOR ZERREDA

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
5	4	A	200	Erabili espazio publikoak, zerbitzuak, instalazioak, eta elementu guztiak era ez egokian.
	4	A	200	Erabili espazio publikoak, eta elementu guztiak zertarako eginak izan diren kontuan ez hartzea
	4	A	200	Erabili espazio publikoak, eta elementu guztiak denak erabiltzeko eskubidea ez errespetatzea.
	5	A	200	Titulartasun pribatuko ondasun honetatik eragin leikiezan portaera ez egokia izatea.
	5	A	200	Titulartasun pribatuko ibilgailu jabeek eragin leikiezan portaera ez egokia izatea.
6	1	L	500	Espazio publikoetan ekitaldi eta jarduera guztiak aurretiaz baimenduta ez egotea.
	1	L	500	Ekitaldien antolatzaileek eskaria aurkeztu beharko dabe 21 egun lehenago,
	2	L	500	Ekitaldietako antolatzaileek pertsonen eta ondasunen segurtasuna bermatu beharko dabe.
	3	L	500	Ekitaldi publikoen antolatzaileek zaindu beharko zikintzea eta euren hiri-elementu ez hondatzea.
	3	L	500	Derrigortuta egongo dira ezelako kalterik gertatu ezker, konpontzen, lehengotara ekartzen eta garbitzen
	4	L	500	Erabilitako espazioan ikuspegiaren degradazioa eragiten dabezan portaerak izatea
	4	L	500	Ekitaldietan antolatzaileek beharrezkoak diren neurriak EZ HARTZEA.
	5	A	200	Bide publikoan baimendu bako ekintzak antolatzea.
	5	A	200	Bide publikoan ekintzak antolatzeko, ezarritako baldintzak ez betetzea.
	5	A	200	Baimendu bako edozein motatako jarduerarik burutzea espazio publikoan
7		A	200	Ekitaldia egitea ikus-entzule kopuruagatik arriskuan ipintzea segurtasuna, bizikidetzeta edo gizalegea.
9	1	OL	1000	Pertsonen duintasuna gutxiesten daben portaerak.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben jarrera lizun eta exhibizionistak.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben portaera baztertzaille, izaera xenofoboa.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben izaera arrazista, sexista edo homofobia.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben beste edozein eratakoa.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben ezaugarri pertsonal edo sozialaren aurkakoa.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben portaera idatziz zein ahoz; irainak jaurtiz.
	1	OL	1000	pertsonen duintasuna gutxiesten daben barre eginez, bortxa fisikoaz edo psikikoaz,
	1	OL	1000	Pertsonen duintasuna gutxiesten daben beste edozein jarrera iraingarri eta jazarpenak burutzea.
	2	OL	1000	jarrerak adin nagusiko pertsonen zuzenduta dagozanean,
	2	OL	1000	jarrerak adin txikikoei pertsonen zuzenduta dagozanean,
	2	OL	1000	jarrerak ezintasunen bat daukien pertsonen zuzenduta dagozanean,
10	1	A	200	Beharizan fisiologikoak egitea ipinita dagozan instalazio edo elementutatik kanpo.
	2	L	500	Beharizan fisiologikoak egitea jarrera persona asko dabilen lekuetan,
	2	L	500	Beharizan fisiologikoak egitea adin txikikoak dabilzanetan.
	2	L	500	Beharizan fisiologikoak egitea sailkatutako zein babestutako monumentu edo eraikinetan
11		A	200	Edari-ontziak jagokezan kontainerretara ez botatzea
		A	200	Edari-ontziak jagokezan espazio publikoan kokatuta dagozan paperontzietara ez botatzea
		A	200	Lurrera botatzea edo bide publikoan ixtea latak, botilak, edontziak zein beste edozein gauza.
12	1	OL	1000	Drogen arloan indarrean dagoen legerian jasotako arauen araberakoa arau haustea
	1	OL	1000	Alkoholun edarien arloan indarrean dagoen legerian jasotako arauen araberakoa arau haustea
	1	OL	1000	Arma eta tresna arriskutsuak arloan indarrean dagoen legerian jasotako arauen araberakoa arau haustea

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
	3	OL	1000	Udalaren egoitzetan tabakoa kontsumitzea
	4	OL	1000	Taldean edatea eragozpenak sortuz edo beste erabiltzaile batzuei gune publiko horietaz gozatzea galaraziz.
13	1	OL	3000	18 urtetik beherako pertsonei alkoholdun edariak saldu edo ematea.
14	1	L	500	Larrialdi egoeratan, bide publikoan ezarritako neurri murriztaileak ez betetzea.
	2	L	500	Hondartzetan eta itsasoko jardueretan, ematen diren aginduak ez betetzea.
	2	L	500	Hondartzetan eta itsasoko jardueretan, bainu-lekuetako seinaleak ez errespetatzea.
	3	L	500	Hondamendi kasuetan, agintzen diren neurri murriztaileak ez betetzea.
	4	L	500	Larrialdiko erreskate eta segurtasun zerbitzuen parte hartzea eraginik istripuen.
	4	L	500	Larrialdiko erreskate eta segurtasun zerbitzuen ezbeharren itxurak eta plantak egitea.
	5	L	500	Okerreko informazioa emanaz egiten diren deiek Larrialdiko edo segurtasun zerbitzuak lanean ipini.
	5	L	500	Egia ez den egiten diren deiek Larrialdiko erreskate edo segurtasun zerbitzuak lanean ipini.
15	1	A	200	Atsedena eta lasaitasuna haustea telebistek, irratiek, altzari mobimentuek sortutako zaratakaz.
	1	A	200	Herritarren atsedena eta lasaitasuna haustea jokoek, abestiek, aldarriek, liskarrek sortutako zaratakaz.
	1	A	200	Herritarren atsedena eta lasaitasuna haustea animaliek sortutako zaratakaz.
	2	A	200	Ibilgailuen martxak indartzea zarata nekagarriak sorturik beharrezkoak ez diren abiadak hartzean.
	3	A	200	Uri barruan turutat edo beste edozein seinale akustiko jotzen ibiltzea.
	4	A	200	Egokiak ez diren erabilera etxebizitzetan sortutako hasarrakuntzen ondoriozko zaratak.
	4	A	200	Egokiak ez diren okupazioakaitik etxebizitzetan (jende lar bizi) sortutako zaratak.
	4	A	200	Etxebizitzetan debekueko jarduerak garatzen direlako sortutako zaratak.
16		A	200	Kalean jendearengana joanaz egiten den salmenta.
		A	200	Kalean manta gainean produktuak ipinitakoa den salmenta.
		A	200	Ibilgailuetan edo kamioi-dendetan egiten dena, baimen barik.
17		A	200	Baimenik ez daukien saltzaile ibiltariei laguntzea ematea,
		A	200	Baimenik ez daukien saltzaile ibiltariei laguntzea ematea, agintearen agenteen presentziaz ohartuta.
		A	200	Espazio publikoan baimenduta ez dagoen salmenta ibiltariko produkturik erostea.
18		A	200	Bide publikoan obrak egitean, Bermeoko Udalak lizentzia ematean agindutako baldintzak ez betetzea.
	a	A	200	Erabilera publikoko espazioa obra azpiegitura eta elementuak seinalatu eta babestu.
	b	A	200	Hesi egonkor eta kendu bakoakaz babestuko dira obra.
	b	A	200	Harri barik, labain egiten dabezan ezta irauli daitekezan egiturak barik.
	b	A	200	Hesi barruan sartuko da zangen eta lagineen perimetro guztia, erabiltzen dabezan materialak, makineria
	b	A	200	Hesien ordeztatik, sareak, zintak edo horrelako elementuak ipintzea.
	c	A	200	Babesteko elementuak argi gorriakaz iragarri beharko dira.
	d	A	200	Obrak oinezkoen ibilbidea hartzen dabenean, 1,50 m.ko gutxieneko pasabide bat ez ipintzea.
	e	A	200	Metro 2,20ko altuera baino txikiagoa daukien aldamuak, behar den moduan ez seinalatu..
	f	A	200	Obra jagokezan kontainer eta zakuak oinezkoen ibilbidetik kanpo ez ipintzea.
	g	A	200	Obra guztiek identifikatuko dabe jabea, enpresa kontratista eta, udal lizentzia kartel ikusgarri bidez.
	1	L	500	Galazotan geratzen da herritarrei nekea sortu ahal daben orduetan obrak eta konponketak egitea.
	2	L	500	Galazotan da, propagandarako, iragartzeko, edozein soinu-dispositibo, zaratak egiteko erabiltzea,
		L	500	Galazotan da, herritarren atsedena oztopatzen duen beste edozer erabiltzea.

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
	3	L	500	Lonjak eta beste lokalak erabiltzea batzarrak egiteko, jaiak ospatzeko.
		L	500	Lonjak eta lokalak erabiltzea baimen barik jarduera gogaikarri edo osasunaren kontrakoa garatzea.
	4	L	500	Baimendu bako jarduerak, zaratak eragiten dabezanak eta herritarren lasaitasuna hausten dabenak.
	5	L	500	Etxebizitzan edo Egoitza gunek 22:00ak eta 7:30ak bitartean nekea eragiten daben jarduerak.
		A	200	Salgaien zamalanetan golpe zuzenik ematea, ibilbidean kargak dardararik edo zaratarik eragin egitea.
	6	A	200	Sua egitea etxebizitzetatik hurre. arrisksua izan lekielako.
	6	L	500	Sugarrik ez sua hartzean emisio toxikoak sortzen dautzan materialak erabiltzea.
19	1	L	500	Edari eta janarien establezimenduek ezin izango dabe eragin gogaitasun akustikorik auzokideei.
	2	L	500	Ostalaritza establezimenduek zabaltzeko eta ixteko ordutegiak bete beharko dabe.
21		A	200	Bide publikoan megafonia erabiltzea.
22		A	200	Alarma sistemaren bat ipinita funtzionamendu eta egoera egokian mantendu beharko dabe.
23		L	500	Bide publikoan ibilgailuak bertan behera ixtea.
24	1	A	200	Pertsonen duintasunaren aurkako jarrerak zein jarrera baztertzailak izatea.
	5	A	200	Graffitiak edo pintadak egitea.
	8	A	200	Bide publikoan kontsumitzea. (edariak, ontziak, janariak) alkoholdu edariak eta janariak.
25	1	L	500	Espazio publikoaren elementuan graffitiak edo grafismoa egitea.
	1	L	500	Zerbitzu publiko edo instalazioetako elementu eta azpiegiturekin grafismoa egitea.
	1	L	500	Garraio publiko, ekipamenduetan grafismoa egitea,
	1	L	500	Hiri -altzarietan, sugatsetan, lorategiekin, bide publikoan grafismoa egitea.
	2	L	500	Bide publikoan era ikusgarrian egiten den grafitoa edo pintada, udalaren baimena, beharko da.
26	1	A	200	Kartelak, hesiak, errotuluak, eranskailuak, kolatutako paperak publizidade, iragarkiak ipintzea.
	1	A	200	kartelak edo pankartak udalaren eraikin edo instalazioetan ipintzea.
	1	A	200	Edozein espazio publikoan edo paisaiaren Kartelak, hesiak, errotuluak ipintzea
	1	A	200	Edozein elementutan, Hiri - altzarietan Kartelak, hesiak, errotuluak, ipintzea
	1	A	200	Naturazko elementuetan, Kartelak, hesiak, errotuluak, ipintzea.
	2	A	200	Kartela edo pankarta ondasun pribatuen jarri Udal baimen barik.
	3	A	200	Baimena dabenek ipinitako elementuak kendu eta elementuok lehengotara itzultzea.
	4	A	200	kartelak, pankartak eta holakoak harraskatzea, kentzea eta espazio publikora botatzea.
	5	A	200	Ibilgailuetako kristalen goi aldean publizidadea ipintzea.
	5	A	200	Edozelako foileto eta merkataritzako publizidade-orriak edo bestelako edozein material zabaldu.
	6	A	200	Etxez etxe publizidadea edo propaganda ezarrita daukiezan lekuetatik kanpo itxi.
27	1	A	200	Bide Publikoan sektore pribatuen jarduera garatzea (oreak egitea)
	1	A	200	Bide Publikoan sektore pribatuen jarduera garatzea (obra elementuak garbitzea)
	1	A	200	Bide Publikoan sektore pribatuen jarduera garatzea (solteko materiala metatzea).
	1	A	200	Bide Publikoan sektore pribatuen jarduera garatzea, materialak ebaki eta prestatzea.
	1	A	200	Bide Publikoan sektore pribatuen jarduera garatzea ibilgailuak konpondu edo garbitzea,
	2	A	200	Baimen barik Bide Publikoa okupatzea.
	2	A	200	baimen barik eta izanda be, homologatutako seinale barik da Bide Publikoa okupatzea.
	3	A	200	Urez hornitzen dauen sare publikoa erabiltzea, udalaren baimenik ez badauka.
	4	A	200	Zamalanak edo beste horrelako jarduerak garatzea (bide publikoa okupatzea, keak, hautsa, zaratak).

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
	5	A	200	Bide Publikoan zerbitzuak emateko oztopoak ipintzea, kontainerrak hustu edo erretiratzea,
28	1	L	500	Sastarren eta hondakinen tratamenduak eta ordutegiak ez betetzea..
		L	500	Sastarrak poltsa zarratuetan itxi beharko dira eduki-ontzi grisetan.
	1.2	L	500	Birziklatzeko hondakinak. Birziklatu ahal diren hondakinak, jagokon eduki-ontzietara bota beharko dira:
	1.3	L	500	Birziklatzeko hondakinak tratamenduak eta ordutegiak ez betetzea.
	1.4	L	500	Birziklatzeko hondakinak. (Beira), ordutegiak ez betetzea:
	2	L	500	Bide Publikora isuri, bota edo ixtea edozein substantzia edo hondakin, ingurunea zikindu, edo lohitu.
	3	L	500	Animaliak elikatzeak substantziak eta elementuak Bide Publikora botatzea edo bertan ixtea.
	4	L	500	Bide Publikora lorategiak eta lorontziak ureztatzea, gaueko ordutegian egin beharko dira.
	4	L	500	Bide Publikora elementuak eskegitzea, etab., gaueko ordutegian egin beharko dira.
	5	L	500	Alfonbrak, erratzak, trpuak etab., kalera jalgitzea, gaueko 21:00tatik 10:00tara.
	5	L	500	Alfonbrak, erratzak, trpuak etab pertsonak dabilzan tokietan jalgitzea, 21:00tatik 10:00tara
	6	L	500	Hondakin urikoak zein industrialak udalak horretarako ipinitako ontzietara botako dira.
	6	L	500	Hondakin urikoak zein industrialak udalak ipinitako ontzietara botako dira, ezarritako ordutegietan.
	7	L	500	Hondakin urikoak zein industrialak horretarako ipinitako kontainerretatik kanpo ixtea.
	8	L	500	Kaleko kontainerretan sartu edo eurretatik hondakinak eta gauzak ateratzea.
	9	L	500	Bide publikora edozein motatako isurketa eginez haren egoera aldatzea.
29	1	A	200	Barbakoak espresuki baimendutako aisiarako eta akanpadarako eremuetan ez egitea.
	2	A	200	Barbakoak eta aisialdirako elementuak ondo ez zaintzea eta erabiltzea desegokia.
	3	A	200	Barbakoak erabiltzaileek, erabiltako materiala erretiratu eta sortutako errauts goriak amatatzea.
	4a	A	200	Barbakoak egitean Pertsonen lasaitasuna hautsi eta gogaitu dakien zaratak sortzea.
	4b	A	200	Barbakoak egitean Pertsonentzat eta ingurumenarentzat hats gogaikarriak ekintza burutzea.
	4b	A	200	Barbakoak egitean Pertsonentzat eta ingurumenarentzat kaltegarri ekintza burutzea.
	4c	A	200	Barbakoak egitean Janari hondakinak, latak, botilak eta beste materialak tokietatik kanpo ixtea.
	4c	A	200	Barbakoak egitean Janari hondakinak, eta beste materialak mahaietan bertan behera ixtea.
	4d	A	200	Barbakoak egitean Hondakinak batzeko kontainerretara errauts goriak isurtzea.
	4e	A	200	Barbakoan osasunarentzat eta ingurumenarentzat material kaltegarriak erabiltzea.
30		L	500	Espazio publikoan jokoak eta kirol nor gehiagoko masibo eta bat batekoak egitea.
31		L	500	Espazio publikoaren erabiltzaileen segurtasuna arriskuan ipini gailu, substantzia erabiltzea.
		L	500	Ondasunen segurtasuna, zerbitzuen eta instalazioak, bai publiko zein pribatuak arriskuan ipini.
32	1	L	500	Hiri altzarietan kalteak eta zikintzeak eragin edo eragin leikiezan egintzak izatea.
	1	L	500	Elementuak era desegokian erabiltzea, auzi edo suntsitzeko moduan.
	1	L	500	Nagusiek edo adin txikiko erabiltzeko elementuak, nagusitsuak direnek erabiltzea.
	2	L	500	Seinaleak, balizen elementuak eta hiri altzariak aldatzea, lekuz aldatzea.
	2	L	500	Seinaleak, balizen elementuak eta hiri altzariak beste erabilera baterako erabiltzea..
	3	L	500	Osasun eta pertsonen segurtasun fisikoarentzat hiri altzariaren erabilera ardura bakoak izatea.
	3	L	500	Ondasunentzat kaltegarria izan liratekeen hiri altzariaren erabilera eta jarrera bandaliko izatea.
	4	L	500	Espazio publikoetan edo instalazio eta elementuetan narriadura larria eta suntsiketak eragitea.
	5	L	500	Pintatzea, erretzea, eta era desegokian erabiltzea hondakinak batzeko edo errezikletako kontainerrak.
33	2	A	200	Edukitzea baimenduta daukien animalia basatiak katigu ez mantentzea

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
	3	A	200	Animaliak daukiezanek ahalegindu behar dira honek ihes ez egiten.
	4	A	200	Etxe-abereak eta lagun egiteko animaliak segurtasun baldintza onetan mantendu beharko dabez,
	5a	A	200	Janariak prestatu, bildu, garraiatu, erabili edo saltzeko diren lokaletan sartu animaliak.
	6a	A	200	Ugeri toki publikoetara sartu animaliak.
	5b	A	200	Jendetza handia izango den toki publikoetara animaliak eroatea.
	5c	A	200	Auzokideen bizitza aztoratzea etxe-abereen zarata edo bestelako hotsakaz. Eraikin guztian.
	6	A	200	Jagoken identifikazioa ez eroatea..
		A	200	Identifikazio agiria ez eroatea.
		A	200	Idunekoa eta txikita edo kate barik lotuta joatea.
		A	200	Arriskutsuak izan liratekeen txakurrek muturrekoa ez eroatea.
	7	A	200	Animaliak sartzea eta egotea Jatetxe establezimenduetan.
		A	200	Establezimenduaren sarreran eta ikusteko moduko lekuan sartzeko debekatzeko iragarkia.
34		A	200	Lagun egiten daben animalien jabeek edo animalioek daukiezanek honakoak betetzera behartuta dagoz:
	1	A	200	Osasun - kartillea eduki behar dau.
	2	A	200	Homologatutako mikrotxip batetaz elektronikoki identifiketa egongo da.
	3a	A	200	Txakurra Identifikatzeko Erregistro Orokorrean izena emanda ez edukitzea.
	b	A	200	Animalia inori eman edo etxez aldatu edo aldakuntzak egin berri eman barik.
	c	A	200	Lagun egiten dauen animalia galdu edo ostu egin ez jakinaraztea epe barruan.
35	1a	A	200	Bide eta espazio publikoetan animaliak garbitzea eta iturri publikoetan musturra ipinita ura edatea.
	b	A	200	Bide eta espazio publikoetan bertan behera itxita dagozan animaliei jaten ematea.
	c	A	200	Instalazio edo eraikin publiko barruetara animaliak sartzea.
	d	A	200	Umeentzako parkeetan eta lorategietan kaka eta/edo txiza egin.
	e	A	200	Animaliek egiten dabezan kakak berehala ez batzea
		A	200	Animaliek egiten dabezan kakak boltsa egokietan ez ipintea eta leku egokian ez sartzea.
36	1a	A	200	Lagun egiten daben animaliak mikrotxip bidez identifiketako betebeharra ez betetzea.
	1b	A	200	Beharrezkoa den zaintzea eta arreta eman ezin jaken lekuetan animaliak edukitzea.
	1c	A	200	Animaliei tratu txarrak ematea eta fisikoki erasotzea, zauritzera ez heldu arren.
	1d	A	200	Eguneko denborarik gehiena lotuta edukitzea animalia.
	1d	A	200	Animalia eurentzako hain beharrezkoa den mobimentua eragozte eta mugatzea.
	1e	A	200	Animaliak hiru hilabete betetzen daudenean ez ateratzea jagokon kartillea.
	1f	A	200	Toki, eraikin edo instalazio publikoetan animaliak edukitzea,
	1g	A	200	4 ordu baino gehiago jarraian edukitzea animaliak aparkatutako ibilgailuetan,
	1g	A	200	4 ordu baino gehiago jarraian edukitzea animaliak argi-patioetan,
	1g	A	200	4 ordu baino gehiago jarraian edukitzea animaliak balkoietan edo holakoetan.
	1h	A	200	Animaliak soltean edukitzea bide edo espazio publikoetan.
	1i	A	200	Eraikinetako fatxadetan eta hiri altzarietan animaliei txiza egiten ixtea.
	1j	A	200	Bide eta espazio publikoetan bertan behera itxita dagozan animaliei jaten ematea.
	1k	A	200	Bide eta espazio publikoetan animaliak garbitzea.
	1k	A	200	Iturri publikoetan musturra sartuta edaten ematea.
	1l	A	200	Animalien babesari buruzko Legean garatzen dauen Araudian ezarritako beste edozein arau-hauste.
	2a	L	500	Animaliei txertorik ez ipintzea.

Art.	Pto	Mot	Kopuru	
	2a	L	500	behar daben tratamendurik ez ematea.
	2b	L	500	Albaitaria kontrol barik identifikazio sistema indargabetzea.
	2c	L	500	Hegazti eta animaliei orokorrean tiro egitea.
	2d	L	500	Animaliei tratatu txarrak eman edo fisikoki eraso.
	2e	L	500	Ikuskatze lanari aurre egitea edo oztopatzea.
	2f	L	500	Animaliak albaitariarengana ez eroatea euren osasuna bermatzeko,
	2g	L	500	Animalia etxe partikularretan edukitzea katigu, beharrezkoa den lizentzia barik.
	2h	L	500	Animalia basatiak edukitzea katigu, kontrol barik ezta aurretiazko komunikazio barik.
	2i	L	500	Umeek erabiltzen dabezan parke eta lorategietan kaka eta txiza egiten ixtea etxe-abereei.
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea etxe-abereek sortutako zatutako, etxe barruan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako, etxe kanpoan (22:00ak-8:00ak bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako, terrazetan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako kameretan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako galerietan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako balkoietan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako karrajuetan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako eskaileretan, (22:00-8:00 bitartean).
	2i	L	500	Auzokideen bizitza aztoratzea abereek sortutako zatutako patioetan eta holakoetan, (22:00-8:00 bitartean).
	2k	L	500	Umeek erabiltzen dabezan parke eta lorategietan animaliak edukitzea.
	2l	L	500	Animalia hilen gorpuak edo hondakinak bide edo espazio zabal publikoetan itxi edo botatzea.
	2l	L	500	Animalia hilen gorpuak edo hondakinak bide edo espazio edo pribatuetan itxi edo botatzea.
	2m	L	500	Janariak prestatu, bildu, garraiatu, erabili edo saltzeko tokietan animaliak egotea,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, etxe barruan zein kanpoan
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, terrazetan,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, galerietan,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, balkoietan,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, karrajuetan,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, eskaileretan,
	2n	L	500	12 ordu baino gehiagotan lagun animaliak eurak bakarrik ixtea, patioetan edo holakoetan.
	2ñ	L	500	Animaliak egotea izten daben jatetxe edo establezimentu publikoetan identifikatu barik eukitea,
	2ñ	L	500	Animaliak egotea izten daben jatetxe edo establezimentu publikoetan ugal edo kate barik
	2ñ	L	500	Animaliak egotea izten daben jatetxe edo establezimentu publikoetan musturreko barik
	2o	L	500	Pertsonen, beste animaliei edo ondasunei zauriak edo kalteak eragin.
	2p	L	500	Bide eta espazio publikoetan animaliek egindako kaka berehala ez batzea
	3a	OL	3000	Bide eta espazio publikoetan pozoitutako janariak ixtea.
37	1a	L	500	Animalia basatiak eta arriskutsuak katigu.
44		L	500	Irakaskuntza zentroetara joatea derrigorrezko oinarritzko hezkuntza mailetan, 6urretik 16ra bitartean